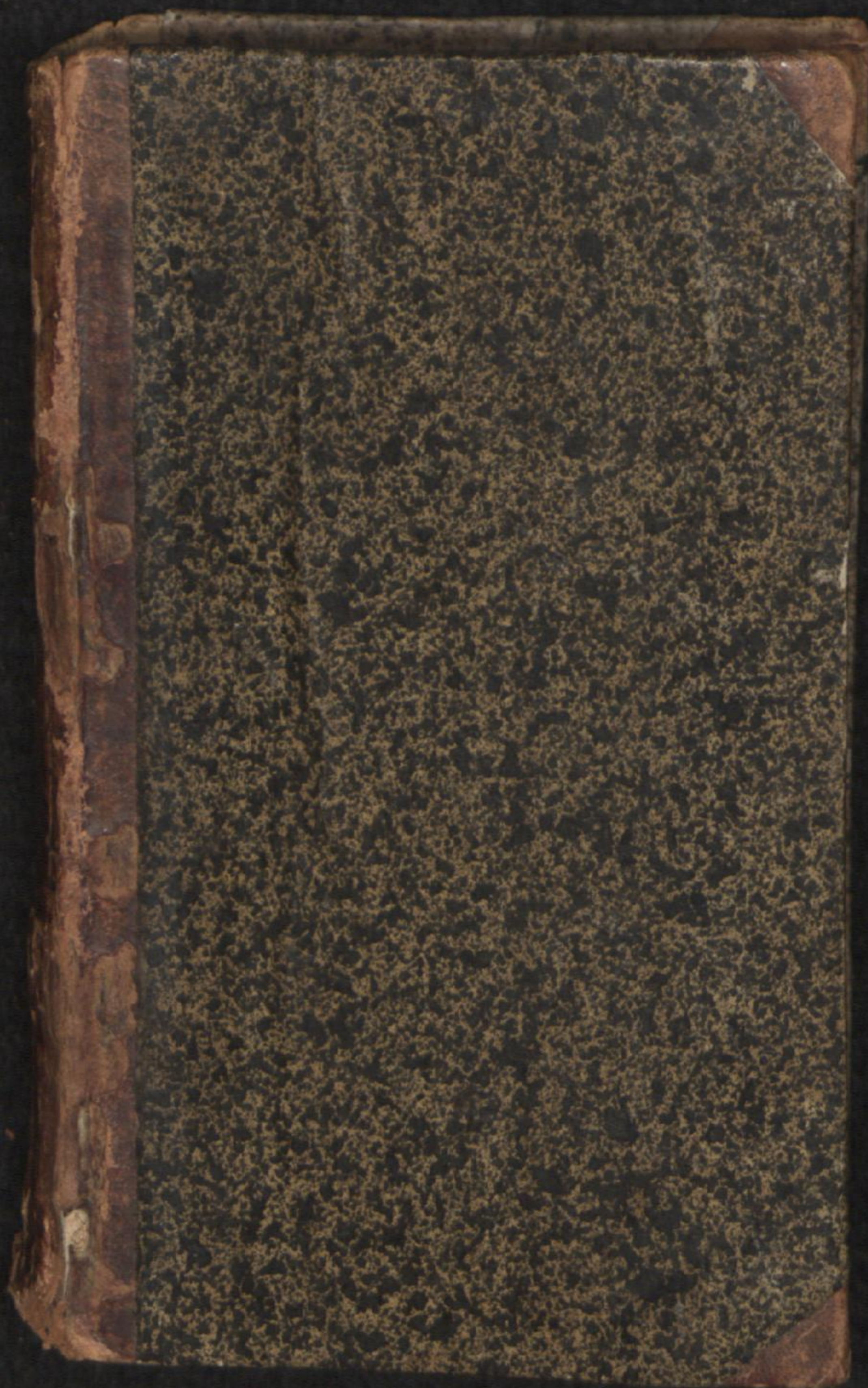
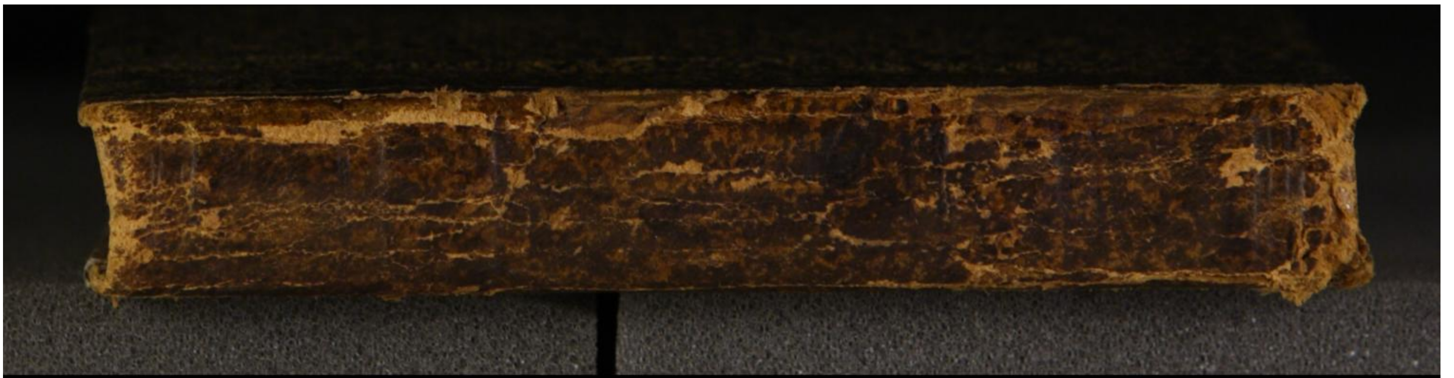

i: E: 28 Jan: 69. Ripe:
f: E: 9. Aug: 1770. Rip:

Bono vino hedera non opus est.
Rip: D: 10 Aug: LXXI. 378.

O! infelices! qui nec deo juranti credunt. Tertull:

copia judi quem saepe morata meum
Ovid.
Rip: d: 11. Aug: MDCCLXX.

Post mortem nihil est, ipsaque mors nihil
velocis spatii meta novissima,
spem ponant avidi, solliciti metum.
Sen. Troad: A. II. Chor.
Rip: d: 12 Aug: MCIↃCCLXX.

Dauids Psalme / Miserere mei Deus / Christelige vdlagt aff Hieronimo Sauonarola / Oc fordansket aff D. Petro Palladio / alle fromme Christne / til trøst oc husualelse.

1562.

Johannis iij.

Saa elskte Gud verden/at hand gaff sin enbaarne Søn/ Paa det at alle de som tro paa hannem icke skulle fortabis/ men haffue det euige Liff.

Psalm. xxxiiij.

Jeg vil loffue HErren altid / Hans loff skal altid vere i min Mund. Min Siel skal rose sig i HErren / at de Elende skulle det høre / oc glæde dem. Loffuer HErren met mig/ Oc lader oss ophøye hans Naffn met huer andre.

Erlig oc Velbyr-
dig Mand Borchart van
Boynelberg / Høffuitzmand
paa Solthe / ynſker ieg Peder
Palladius / Naade oc
Fred wdi vor Herre
JEſu Chri-
ſto.

KIere Borchart / lerer den Hellige Paulus oſſ til de Corinther / at huer ſkal bygge paa Troens grunduol / det ſom dueligt er / aff den Naade Gud hannem giffuer / oc en anden ſted i ſamme ſendinge Breff / der ſom hand opreg-ner den Hellig Aands mang-foldige gaffuer / ſetter hand

 den-

denne gaffue der iblant met/ som er / at vdtaalcke it Tun- gemaal paa it andet/ oc vil at huo den gaffue er aff Guds Aand begaffuet met / da skal hand den bruge paa Troens grunduol til Guds ære / oc hans nestis salighed.

End dog ieg bekender mig icke at haffue den gaff- ue fuldkommelige som intet er fuldkommeligt met oss aff det gode / her i Verden/ dog vil ieg lade vere wspard det ringe / som ieg haffuer aff samme gaffue / huor faare ieg oc saa gerne loed mig beye- ge til at sette denne Psalme/ Miserere mei Deus, vd paa Danske / met sin herlige vd- tyelse som den fromme Chri- sten mand Hieronimus Sa-

vona-

vonarola haffuer beſegelt met
ſit blod / den tid hand bleff
brend for Chriſti ſalige Ord/
aff den wgudelige Paffue i
Rom/ieg loed ſiger ieg / mig
gerne beuege der til / den tid
Erlig oc Vellerd Mand Her
Seuren Perſen / Sognepreſt
oc Prouiſten i Neſtued / bad
mig eders Bog / ſom i haff-
de ladet vdſcriffue ſamme
Pſalme wdi paa Tydſke / oc
gaff mig eders vilie oc bege-
ring til kende/at i ſaae gerne/
at denne Pſalme bleff vdſet
paa Danſke/oc haffuer ieg der
faare beſkicket mig nogerlun-
de efter eders begering/ ſom
mig haabis / Først for den
aarſaage ſkyld/ at mange an-
dre oc ſaa vdaff Adelen haff-
ue det ſamme begeret/ſom Er-

 lige

lige oc Velbyrdig Quinde/
Fru Anne Globs begerede stor-
lig aff min Broder Mester
Niels Palladius/at hand vil-
de vdsette samme Psalme paa
Danske / oc icke end heller
saa megit for hendis skyld/
efftersdi hun forstaar oc saa
vel Tydske tunge maal / som
for mange andre / dem til
trøst / Der til met for Psal-
mens skyld i sig selff / Thi det
er en aff de siu Psalmer / som
haffuer veret i stor vanbrug
vnder Paffuens Vildfarelse/
oc i it dageligt mundklam-
mer / icke alenniste hoss alle
Prestmend oc Closter Folck/
men oc saa hoss dem / som
haffde de smaa viielser oc den
lille plet i Hoffuedet / Thi
at de vaare oc saa forplicte-
de oc

de oc forbundne til en dagli-
ge ſiu Pſalmes leſning / dog
met ingen fruct / foruden an-
den vanbrug de vaare wdi /
ſaa at mand ſette en ſiu Pſal-
mers leſning mod en dødelig
Synd / ſom vaar bedreffuit /
at den ſkulde der met vere aff-
ſlet / vor HErris JEſu Chri-
ſti wſkyldige Død oc pine til
en beſpaattelſe / dog i ſtor
blindhed oc vonkundighed /
lige ſom diſſe ſiu Pſalmer
ſkulde derfaare kaldis / Sep-
tem Pſalmi pœnitentiales, det
er / Siu poenitentze Pſal-
mer / for mand ſkulde bøde
met dem for Synden / Oc det
haffuer ſig dog icke ſaa / Thi
der faare kaldis de vij. Pe-
nitentze Pſalmer / Den vj.
Den xxxij. Den xxxviij. Den-
ne lj.

ne lj. Den Cij. Den Cxxx. oc den
Cxliij. Psalme / At huo dem
vil rettelige læse / oc offuer-
ueie / da finder hand i huer aff
dem / besønderlige ydermere
end i andre Psalmer / den ret-
te hoffuit Lærdom om Peni-
tentze / det er. / om anger oc
ruelse / oc om vor Retferdig-
giørelse faar Gud / saa at
mand finder der Louen / at
bekende sig it armt syndigt
Menniske met / oc Euangeliũ /
at sette tro der til / oc bliffue
saa aff met Syndẽ vid Synds
forladelse / som Dauid i denne
Psalme bekender sig / oc faar
saa trøst / oc hugsualelse / det
er deris rette brug / oc det er
oss arme Syndere allermest
nyttelig oc saare behoff / huor
faare wi skulle oc saa gerne
læse

læse dem / nu denne / nu en an-
den / icke aff anden tuang /
end aff vor Synde tuang /
som er dog stor naack / at wi
thøre icke lade oss viie eller
binde til dem alle Siu / at læ-
se daglige / som wi vaare wdi
vor vngdom.

Den tredie Aarsage huor
faar ieg gerne vdsette denne
Psalme / er denne merckelig
vdtyning som denne fromme
Mand Hieronimus Sauo-
narola / haffuer vdlagt den-
ne Psalme met / alle fattige
forslagne Hierter til trøst / oc
opreysselse / oc saa for de man-
ge merckelige Exempler / oc
Historier aff den Hellige
Scrifft / gamle oc Nye Te-
stamenter / som hand haffuer

indført wdi denne hans vd-
tydning / om Sancte Peder /
Sancte Pouel / den Synde-
rinne / den fortabte Søn / den
Cananeyske Quinde / Røffue-
ren paa Kaarsſit oc andre /
som oc saa bekende dem saa
vel som Dauid giorde / Aff
huilcke Exempler wi skulle oc
saa bekende oss / at wi ere saa
vel Syndere som de vaare /
Ellers lade wi oss finde vnder
den trusel / som Christus giør
selff hoss Lucam i det tret-
tende Capittel / der som hand
saa siger / Mene i at de Ga-
lileer / huess Blod Pilatus
blandede / met deris Offer /
vaare Syndere ydermere end
alle andre Galileer / for de
lidde saadant? Ney / ieg siger
eder / men wden i angre eders
Syn-

Synder / da ſkulle i alle lige
ſaa omkomme. Som oc ſaa
de atten / der det Taarn i Si-
loe fald paa/ oc ſlo dem ihiel/
Mene i at ocſaa de vaare
ſkyldige/ fram for alle Men-
niſker/ ſom bode i Jeruſalem?
Ney/ ieg ſiger eder / der ſom i
icke angre eders ſynd / da ſkul-
le i alle lige ſaa omkomme.
Diſſe ſager oc andre flere /
Min fromme Borchart / be-
uegede mig til / at vide eder
bøn allermeſt eders gode hier-
te mod oſſ Danſke folck / ſom i
viſte at dette vilde komme til
trøſt oc huſualelſe / Derfaa-
re ſender ieg nu eder denne
Bog/ oc beder eder gerne/ at i
ville tage dette mit arbeyde
til tacke / oc bære offuer met
hueſſ der feyler paa Danſken/

 an-

anseendis min store wledig-
hed. Jeg vil gerne wdi alle
maade / vere eder til vilie oc
tieniste effter min Formue/
Eder oc eders kiere Frue / Fru
Margarete met alle eders/
Gud Almectigste befalen-
dis. Screffuit i Kiø-
benhaffn paa San-
cti Michaelis
dag/Aar
effter Guds byrd/
M. D. LI.

Dauids

Dauids Psalme/

faar at siunge / der Na-
than Prophete kom til han-
nem / der hand vaar
indgangen til
Bersabee.

JEg vonsalig Men-
niske / hielpeløss oc
arm i alle maade/
som haffuer fortør-
net Himmelen oc
Jorden / Huort skal ieg gaa
hen? Huort skal ieg vende
mig? Huem skal ieg fly til?
Huo vil forbarme sig offuer
mig? Jeg tør icke løffte mine
øyen op til Himmelen / Thi
ieg haffuer storlige Synder
mod Gud / Paa Jorden fin-
der ieg ingen hielp eller tilflucht.

Thi ieg vaar min neste til stor forargelse. Huad skal ieg da giøre? skal ieg falde i mis-haab? Det vere longt fra / Gud min skaber er Barmhier-tig / Christus min Saliggiø-rere er Miskundig Der faar er Gud aleniste min tilfluct / Hand foracter icke sine Hen-ders gerninger/oc ey heller for-skiuder sit Billede.

Der faar kommer ieg til dig / du Barmhiertige Gud ieg som er fuld met angest oc bedrøffuelse / Thi du est alene mit Haab / min trøst/ oc min tilfluct. Men huad skal ieg sige til dig? Effterdi at ieg tør icke løffte mine øyen op til dig/ Jeg vil vdø-se iammerlige ord / oc it al-

vorlig klagemaal / Oc ieg vil
paakalde din Barmhiertig/
hed oc ſige.

Gud ver mig naadig/
effter din Miſkundhed/
Affſlet mine Synder/
effter din ſtore Barm=
hiertighed.

O Gud du ſom boer wdi it
Liuſſ / der ingen kand
komme til/der ſom du eſt ſkiult
ſom mand icke kand ſee met
Legemlige øyen / ey heller be/
gribe met Menniſkelige for/
ſtand / oc ey kand naack pri/
ſis met Engelſke Tunge. Min
Gud du ſom eſt wbegribe/
lig / dig ſøger ieg effter / du
ſom eſt wſigelig / dig rober ieg
paa / du ſom eſt alle vegne /

Thi ieg veed i sandhed / at du est det høyeste gode / ia begyndelse oc aarsage til alle ting. Jeg finder intet Naffn / huormet ieg kand framsige din vsigelige Maiestat. Min Gud / du som est alle ting / Du est den euige Visdom / Den euige Barmhiertighed / Den euige Mact oc Salighed.

Effterdi at du est oc saa Barmhiertig / huad est du andet end barmhiertighed selff? derfaar ver du nu en Barmhiertig Gud / See min vselhed er faar dig / huad vilt du nu gøre du euige Barmhiertighed? Sandelige du maat icke forkomme din egen Gerning / huad er din Guddommelig nature / Sandelige / intet andet end

end at borttage wselhed / Oc at hielpe arme elendige Menniske. Derfaar miskunde dig offuer mig O Gud / Ja du euige Barmhiertighed / tag bort min wselhed / affslet mine synder som ere den høyste aarsage til min wselhed / trøste mig elendige / beuiss din gerning i mig / øffue din krafft i mig / Den ene Dybhed rober til den anden Dybhed / Wselheds Dybhed rober til Barmhiertigheds Dybhed / Syndsens dybhed rober til Naadens dybhed. Men Barmhiertigheds dybhed er megit større / end Wselheds dybhed / Derfaar opsluger den ene dybhed den anden dybhed / Barmhiertigheds dybhed opsluger Wselheds dybhed.

Gud

Gud vere mig Naadig/ effter din store Barmhiertighed / icke effter Menniskens barmhiertighed / som er saare ringe / men effter din Guddommelig Barmhiertighed / som er stoer/som er wmaalelig som er wbegribelig / som høyt offuergaar alle Synder. Forbarme dig effter den store Barmhiertighed / huor met du haffuer giort saa merckelige vel/oc elsket Verden / at du haffuer oc saa giffuit din eniste Søn for hende Huor kand vere større Barmhiertighed? Huor kand vere større kierlighed? Huo kand falde i Mishaab? Huo vilde icke vere trøstig? Gud er vorden Menniske / oc loed sig Kaarssfeste oc ihielsla for alle Menniske.

Der

Der faare min Gud forbarme
dig offuer mig / effter din ſto-
Barmhiertighed / ved huil-
cken du haffuer giffuit din el-
ſkelig Søn i døden for oſſ al-
le / oc der met bort togſt alle
Verdſens Synder / igenløſte
alle Menniſke ved hans kaarſſ
oc opliuſte alt det ſom er i
Himmelen oc paa Jorden /
Renſe mig min Gud i hans
Blod / opliuſſ mig i hans Pi-
nis ydmyghed / Giør mig glad
i hans hellige Opſtandelſe.

Forbarme dig offuer mig /
min Gud / icke effter den rin-
ge Barmhiertighed. Thi din
Barmhiertighed er liden oc
ringe / naar du trøſter Men-
niſken i Legemlig nød oc an-
geſt / Men din Barmhiertig-
hed

hed er stor / naar du forlader Synderne / oc ophøyer Menniskene ved din Naade / offuer Himmel oc Jord / Lige saa min Gud / min HERRE / forbarme dig offuer mig / effter din store Barmhiertighed / at du vender dig til mig / vdsletter mine Synder / oc retferdig giør mig ved din Guddommelig Naade.

Affslet mine Synder / effter din store Barmhiertighed.

Min Gud / min HERRE din Barmhiertighed oc din Miskundhed er wsielig / Oc du forbarmer dig offuer alle dine Gerninger / Oc der er icke tal / maade eller ende paa

din

din Barmhiertighed. Maria Magdalena fald til din kiere Søns Jesu fødder / tode dem / met hendis grædende taare oc tiurde dem / met hendis Houidhaar / Du forlodst hende hendis Synder. Petrus forsoer sin Saliggiørere / oc soer en Eed / at hand icke kende hannem / hand græd bitterlige / du forlodst hannem sine Synder / oc togst hannem til Naade igen. Røffueren paa kaarssit sagde icke uden it ord til din kiere Søn / hand tilsagde hannem Paradiss. Paulus forfulde din Christen menighed / oc du kallede at hannem fra Himmelen oc opfylte hannem met den Hellig Aand. Disse ere HERRE dine Barmhiertigheder. Tiden

 bliffue

bliffue mig forstacket / om ieg
vilde opregne alle dine Barm-
hiertigheds Exempler. Thi
huor mange Retferdige der
ere til/saa mange ere dine barm
hiertigheder. Jngen kand be-
rømme sig aff sig selff. Lad
komme hid alle Retferdige i
Himmelen eller paa Jorden/
oc lad dem sige faar dig om de
ere bleffne Salige aff deris
kraffter / Gerninger eller for-
tienste/ De skulle visselige alle
aff it hierte/Ja aff en Mund
suare oc sige.

Jcke oss Herre / icke oss/
men giff dit naffn ære/ for din
naade oc sandhed skyld. Thi de
indtoge icke deris Fædris land
ved deris Suerd / oc deris arm
halp dem intet/ men din høy-

re Haand/din Arm oc dit An-
sictis liuff. Thi du haffde
en velbehagelighed i dem. Det
er icke aff deris fortieniste/ oc
de ere icke beuarde aff deris
Gerninger / paa det at ingen
skal kunde berømme sig / men
det vaar dig saa behageligt/
som oc Propheten siger klar-
lige / hand haffuer beuaret
mig / Thi hand haffuer mig
kier. Effterdi da / at du est
den Almectigste euige Gud /
hoss huilcken ingen omkring-
skiffteligbed er / oc ingen om-
skiffteligbed paa Liuff oc
Mørck/ Oc wi ere dine Crea-
tur / som ocsaa vore Fædre/
de som oc ere fødde i Synder
aff kiødsens lyst/ saa vel som
wi / oc der er eckon en Midde-
ler imellem Gud oc Mennis-

 sken

sken/Christus Jesus som bliff-
uer euig. Huor for vdøser du
icke din Barmhiertighed off-
uer oss: som du vdøste hende
offuer vore Forfædre: Eller
haffuer du forglemt oss / eller
ere wi alene Syndere: Er
icke din kiere Søn CHRistus
Død for oss: er der da ingen
Barmhiertighed mere for-
haanden?

O Gud vor HErre / ieg
beder dig / ieg formaner dig /
afflet mine Synder / effter
din store Barmhiertighed.
Thi din Barmhiertighed oc
medynck ere wbegribelige / oc
wudsigelige / Lige som du
haffuer nu dragit mange w-
talige arme Syndre til dig /
Annammede dem til dig / oc
giort dem retferdige / du vil-
de lige

de lige saa drage mig til dig/ oc saa ved din Barmhiertighed/ Naadelige anamme / oc retferdig giøre mig / ved din Naade. Derfaar affslet nu mine Synder/ved din store barmhiertighed / ren giør mit hierte/ Paa det / at det kand vere/ (naar det er rent giort aff alle Synder) en slet oc vel rensede taffle/som Guds finger kand scriffue kierligheds Lou wdi/ hoss huilcken ingen ondskab kand bo eller bliffue.

To mig vel aff mine misgerninger oc giør mig ren aff mine Synder.

Jeg bekender det / min Gud/min Herre/ at du haffuer en gong oc anden gong/

forladet mig mine Synder / Ja tusinde gonge haffuer du rengiort mig / Der faar to mig end nu aff mine misger⸗ninger. Thi ieg er dissuerre ydermere falden. Du haffuer io icke taget dig nogen visse tal faare / at forlade Synderne deris Synder? Petrus spurde din kiere Søn at / HErre huor tit maa ieg forlade min Bro⸗der som synder mod mig? Er det naack i siu gonge? Da fick hand saadant suar / Icke siu gonge / men halffierde⸗sindstiue gong siu gonge / det er / saa offte / som hand haff⸗uer det behoff / Skal nu it Menniskis forbarmelse vere større end din store Barm⸗hiertighed? Est du icke større oc bedre end it Menniske er?

Ja

Ja sandelige du est en større Gud/oc alle leffuende Menni-ske ere forfengelighed. Du Gud est alene Gud/alene san-dru / men alle Menniske ere Løgnere. Du haffuer io sagt/ Paa huilcken dag/en Syndere sucker oc giffuer sig/oc det an-grer hannem/ at hand haff-uer syndet/da vilt du icke mere komme hans synd ihu / See min Gud ieg arme Syndere sucker oc græder / Thi mine Saar styncke oc rynde for min Daarheds skyld / ieg gaar krum oc nedbøyet/den gantske dag gaar ieg sorrigfuld / Jeg er alt saa saare forstøt oc for-slagen / ieg hyler for mit hier-tis wrolighed.

HERRE for dig er al min begering/oc min Suck oc

 grad

grad er icke skiult faar dig/
Mit hierte beffuer/min krafft
haffuer forlad mig / oc mine
Synis liuss er icke hoss mig.
Huor faare / vilt du icke min
Gud/afffslette mine Synder?
haffuer du tilforn giort mig
ren aff Synden/effter din sto-
re Barmhiertighed / saa to
mig end nu ydermere aff mi-
ne Misgerninger. Thi ieg er
icke end nu fuldkommelige ren
giort / Fuldkom du din Gier-
ning / tag al skyld fra mig/
tag al ondskab bort/alle Syn-
der/alle onde gierninger/Lad
liuse dit Guddommelig liuss/
Optend mit hierte i din Gud-
dommelig Kierlighed / Bort
driff fryct fra mig / Fryct er
icke i Kierlighed / Men fuld-
kommelig kierlighed vddriff-
uer

uer fryct. Beskicke det saa / at den verdslig oc kiødelig kierlighed / oc den selffgode kierlighed kand vige fra mig. To mig/min Gud/ aff min Misgerning/huor met ieg haffuer giort min Neste skade / oc aff min Synd / ved huilcken ieg haffuer fortørnet Gud/ Rengiør mig / affslet icke aleniste min skyld / men ocsaa Pinen/ Ja ocsaa roden oc optendelse til alle Synder.

To mig met din Guddommelig Naadis vand / aff huilcket Vand / huo der dricker / skal icke tørste til euig tid / men det skal bliffue til en Vandkielde i hannem / som skal opspringe i det euige Liff. To mig / met mine grædende taare / to mig met dit Gud-

dom-

dommelige Ords vand / at ieg kand oc findis i det tal / til huilcket der er sagt / Jere nu rene / for det Ord skyld / ieg haffuer talet til eder.

Thi ieg bekender mine Misgerninger / oc mine Synder ere altid faar mig.

End dog min Gud / Jeg flyer dristelige til din Naade oc Barmhiertighed / saa kommer ieg dog icke / som den Phariseer / der bad ved sig selff / Ja der loffuede sig selff / oc foractede sin Neste / Men som den Tølner / der icke vilde opløffte sine øyen mod Himmelen. Thi ieg bekender min misgerning / Sandelige naar

ieg

ieg offuertencker mine Synder / da er ieg icke dristig til / at oplyffte mine øyen mod Himmelen / men ieg siger met Tølneren / Gud vere mig syndere Naadig / Thi min Siel sueuer imellem Fryct oc Haab. Nu vil hun fortuile aff syndsens forferdelse som er i mig / nu faar ieg trøst igen aff det Haab til din Barmhiertighed. Men efterdi din Barmhiertighed er større end min vselhed / da haaber ieg altid HErre paa dig / oc vil siunge om din Naade euindelige. Thi ieg veed at du haffuer icke lyst til en Synders død / men du vilt / at hand skal omuende sig / oc at hand skal bekende sin misgerning / at hand skal bliffue ledig fra Synden /

Oc

Oc komme til dig / oc leffue

Min Gud giff mig / at ieg kand leffue vdi dig / Thi ieg bekender mine miſgerninger / Thi ieg veed huor ſuare de ere / huor mange / huor ſkadelige / Men ieg vil icke ſkule dem / icke døllie dem / men ſkicke dem faar dine øyen / paa det / ieg kand affto dem / met mine græ-dende taare / Oc ieg bekender min offuertredelſe faar HEr-ren. Thi mine Synder / ſom ieg haffuer begaaet mod dig / ere ſtedſe faar mig / Ja imod mig / Thi ieg haffuer Syndet mod dig / Ja viſſelige imod mig / thi de ere imod min Siel / Oc klage altid paa mig / faar dig min Dommere / oc fordøm-me mig alle vegne / Oc de ere ſaa aldelis imod mig / at de ere

ocſaa

oc saa altid faar mig / oc sette sig imod mig / at min Bøn kand icke komme til dig / Oc din barmhiertighed kand icke komme til mig. Der faar beff-uer ieg / oc sucker / oc kalder paa din naade.

Som du nu min Gud haffuer vnt mig at bekende mine misgerninger / oc at begræde mine Synder / saa forarbeyde i mig en ret Anger / oc fuldkom i mig en retskaffen ruelse. Thi alle gode gaffuer oc alle fuld-komne gaffuer / komme her offuen ned / fra dig / du som est Liusens Fader.

Jeg haffuer alene synd-det mod dig / oc giort il-de faar dig.

Alt for meget haffuer ieg / min Gud / syndet mod dig. Thi du haffuer befalet mig / at ieg skal elske dig offuer alle ting / Oc drage Creaturenis elskelighed til dig / Nu haffuer ieg elsket Creaturene mere end dig / huad Synd er større / end at elske Creaturene mere end Gud? Huo det giør / hand synder mod dig.

Thi sandelige huo der elsker Creaturene offuer dig / hand giør Creaturene til Gud. Der faar haffuer ieg aleniste syndet mod dig / fordi at ieg haffuer giort mig Creaturene til Gud. Jeg haffuer dissuer forskut dig / oc giort dig aleniste wret.

Oc det der end verrer er / ieg haffuer ilde giort faar dig /

ieg

ieg haffuer icke ſkammet mig
ved at Synde for dig. O
min Gud huor mangfoldeli-
ge haffuer ieg begaaet det faar
dig / det ieg ingenlunde haff-
de begaaet faar Menniſken/
oc vilde meget mindre/ at no-
gen ſkulde vidde det. Jeg
haffuer mere fryctet Menni-
ſken end dig min Gud / Thi
ieg vaar blind/ oc elſkte blind-
hed. Der faare ſaa ieg icke
met øyen/ oc merckte icke met
hiertet/ Thi ieg haffde Ri-
delige øyen/ der faare ſaa ieg
icke anderlunde/ Fryctede mig
oc icke anderlunde / end Ri-
delige Menniſke. Men du
min Gud ſaaeſt oc talde alle
mine Synder/ Der faar kand
ieg icke ſkiule dem for dig/
eller holde dem lønlige ved

mig. Jeg kand oc icke fly fra dit ansict.

Huort skal ieg gaa hen for din Aand? oc huort skal ieg fly hen for dit Ansict? Huad skal ieg giøre? huort hen skal ieg vende mig? Huor finder ieg en HERre/ som mig kand beskarme? Huem skal ieg bede? Huem skal ieg formane met grædende taare? Uden dig min Gud/ Huo er saa miskundelig som du? Huo giør saa mange velgerninger som du? huo er saa Barmhiertig som du? Du som longt offuergaar alle Creatur udi velgerning oc Barmhiertighed. Dig bør rettelige at forbarme oc spare. Du som obenbarer din Almectighed alder mest i det/

at du

at du offuerseer oc forbarmer dig. Jeg bekender/ min HErre/ at ieg haffuer aleniste syndet mod dig/ oc ilde giort faar dig/ forbarme dig offuer mig oc lad din Almectighed bliffue obenbaret i mig.

Paa det at du skalt beholde Ret i dine Ord/ oc bliffue ren / Naar du bliffuer dømt.

Thi du haffuer saget ved din kiere Søn / Jeg er icke kommen / at kalde de Retferdige / men Syndere til anger oc ruelse / Retferdig giør mig HErre/ i dit Ord/ kalde mig/ tag mig til dig / vnd mig at ieg kand giøre Poenitentzis rette fruct. Thi der faare er

din kiere Søn kaarsffest / død
oc begraffuit / Hand siger oc
saa / Naar ieg bliffuer op-
høyet fra Jorden / da vil ieg
drage dem alle til mig / Der
faare retferdig giør mig i dit
Ord / drag mig til dig / Hand
siger oc saa / Kommer til
mig alle i som arbeyde oc ere
besuarede / ieg vil vederque-
ge eder. See ieg kommer til
dig besuarit met Synd / oc
dragis der met Nat oc Dag /
oc hyler for mit Hiertis wro-
lighed / Vederquege mig Her-
re / at du bliffuer Retferdig /
oc icke kand straffis / naar du
dømmis. Thi mange sige om
min Siel / hun haffuer ingen
hielp hoss Gud / Gud haff-
uer forlad hende. O HERre
bliff Retferdig / lad dig icke
straffe /

straffe / naar du bliffuer dømt aff dem/forlad mig icke i nogen maade / Giff mig Naade oc Salighed/saa ere de allerede offueruundne.

De tørre sige / at du skalt icke forbarme dig offuer mig / men forskiude mig fra dit Ansict / oc icke lenger tage mig til Naade / See/saa tale Folck om dig/ det er deris mening oc Dom. Men du Miskundelige oc Barmhiertige Gud / ver du mig Naadig/oc giør deris Dom til intet/beuiss din Barmhiertighed imod mig / saa skal din Guddommelige Miskundelighed prisis wdi mig / Giør mig til it aff din Naadis kar/at du bliffuer Retferdig i

i dit Ord/oc icke kand straffis/
naar du bliffuer dømt / Thi
Menniskene giøre dig til en al/
uorlig oc streng Dommere/der
faare offueruind nu deris
dom/ved din Miskundhed oc
søde Barmhiertighed / paa
det at Menisken kunde lere aff
dit Exempel at vere Syndere
naadig/ oc at Syndere kunde
oc optendis til ret Penitentze
naar de see wdi mig/ din store
Naade/ Miskundelighed/oc
Barmhiertighed.

See ieg er født aff
Syndig Sæd / Oc min
Moder haffuer vndfan-
get mig i Synd.

Min Gud / see icke til
min Synds storhed oc mang-
fol-

foldighed / men kiend din
Skabning / Tenck at ieg er
Støff oc Aſke/oc alt kiød ſom
Greſſ / See ieg er afflet aff
Syndige Sæd / oc min Mo-
der haffuer vndfanget mig
i Synd / Min Moder haff-
uer vndfanget mig i Kiøde-
lig lyſt / oc haffuer arffuet
den Arffueſynd paa mig /
Huad er Arffueſynden an-
det / end at mand fattis den
første Retferdighed ? Saa
bliffuer nu Menniſken vnd-
fangen oc født i Synd / oc
hans gantſke leffnit er Syn-
deligt / Kiødet begerer mod
Aanden/oc Aanden mod Kiø-
det / Fornufften er ſkrøbelig/
Vilien er ſiug / Menniſken
ſuag oc forfengelig/hans fem
ſind bedrage hannem / hans
 tan-

tancker giøre hannem vild / Vankundighed fører hannem hen paa vronge veye / Ja menniſken haffuer wtalige mange forhindrelſer / ſom drage hannem aff det gode / oc giffue hannem aarſag til det onde.

Saa er nu Arffſynden en Rod til alle Synder / en optendelſe til alt ont. Oc end dog det er en enig Synd effter natur oc naffnet / ſaa er hun dog i ſin krafft en Aarſag til alle Synder / Der faar ſeer du nu min Gud huad ieg er / oc hueden ieg kommer / Jeg er vndfangen oc født i den oprindelige Synd / Jeg er begreben aldelis oc gantſke omkring met Synd / ſom met ſnarer / Huorlunde ſkal ieg

vnd-

vndfly? Thi det gode som ieg
gerne vil / det giør ieg icke / men
det onde som ieg icke vil / det
giør ieg. Jeg haffuer lyst til
Guds Lou effter det induor-
tis Menniske / men ieg seer en
anden Lou i mine limmer / som
strider imod den Lou / der er i
mine Sind / oc tager mig til
fange / wdi Syndsens Lou /
som er i mine Limmer.

Der faare min Gud /
lad dine Miskundelighed kom-
me mig til hielp / efterdi du
seer / at ieg er siug oc nøgen /
oc omslagen met mange far-
lige snarer / Huo vilde icke
forbarme sig offuer den elen-
dige? Huo vilde icke haffue
medelidelse met en siug? Kom
du kiere Gud / du søde Sama-
ritan

ritan / hielp mig arme / mig
som er saar giort ind til dø-
den / forbind mig mine saar/
Giff Vin oc Olie der vdi/
løfft mig paa dit Diur/ oc før
mig til Herberig/oc befale Hos-
bonden mig / at hand røcter
mig/oc giff hannem tho sølff-
pendinge oc sig/der som du leg-
ger noget mere vd/vil ieg beta-
le dig/naar ieg kommer igen.

Se / du haffuer lyst
til Sandhed / som lig-
ger i skiul / du lodst mig
forstaa din visdoms Køn-
lighed.

Kom du min kiere Sa-
maritan / See/du haffuer
lyst til Sandhed / oc til din
san-

sandru foriettelse/ som du haffuer loffuit Menniskens slect. Ja du haffuer icke aleniste loffuit oc tilsagt dem/ men oc saa huldet dem det / Thi din elskelighed er icke andet end at hielpe oc vel at giøre. Du bliffuer icke omkring skyfft min Gud/ du bliffuer som du est. Du est icke tilsinde som wi / at du elsker nu oc strax her effter icke elsker / saa at kierligheds gerninger nu hoss dig/ oc nu fra dig / Du est en ret Elsker/ia du est Kierlighed selff/ Thi Gud er kierlighed/ oc at vere kierlig/ det er at giøre vel / Oc huilcken du giør mest vel imod / den elsker du paa det høyste. Huad er nu at elske sandhed andet / end at holde Sandhed.

E Du

Du tilſagde vor Patriarch Abraham / at du vilde giffue hannem en Søn wdi hans al-lerdom / oc du hølt den Alder-ne wfructſommelig Sara din foriettelſe / thi du haffuer lyſt til Sandhed.

Du tilſagde Jſraels Børn it Land/ſom ſkulde flyde met Melck oc Honnig / du gaffſt dem det / oc holt din foriet-telſe / Thi du haffuer lyſt til Sandhed.

Du loffuede oc tilſagde Dauid/ Jeg vil ſette dit Liffs fruct paa din Stoel/du haff-uer holdet hannem ſamme for-iettelſe/ Thi du haffuer lyſt til Sandhed.

Dine foriettelſer ere wtali-ge/dem haffuer du alle trolige hol-

holdet. Thi du haffuer lyst til Sandhed / du haffuer loffuit oc tilsagt fattige Syndere / som fly til din naade oc Barm hiertighed / oc det haffuer icke feilet dem. Thi du haffuer lyst til Sandhed / Den fortabte Søn / som drog longt hen i fremmede Land / oc forkom sit Gods met slemmen oc dem- men / Der hand haffde nu for- tæret alt det hand haffde / gaff hand sig aff sted / oc kom til dig oc sagde / Fader / ieg haff- uer syndet wdi Himmelen oc mod dig / oc er icke nu lengere verd / at ieg skal kaldis din Søn / Giør mig som en / aff dine Daglønere / Oc der hand vaar end nu longt borte / saast du til hannem / met di- ne Barmhiertigheds øyen /

 løbst

løbst til / oc faldst hannem om hans halss / oc kyste hannem / Du befalede at mand skulde hente de beste klæder / oc gaffst hannem en Guld ring / paa hans finger / oc Sko paa hans fødder / oc slactet en fed Kalff oc giorde det gantske Huss glad / oc sagde / Lader oss æde oc vere glade. Thi denne min Søn vaar død / oc er vorden leffuende igen / hand vaar borte / oc er funden igen.

Huor faare haffuer du giort saadant min Gud? Sandelige der faare / at du haffuer lyst til Sandhed / Der faare elsk nu i mig du Barmhiertige Fader din Sandhed / ieg som kommer aff fremmede Land til dig / Gack imod mig

mig oc annamme mig venli-
ge/ Pryde mig met wskyldig-
heds klædebon/ Leed mig ind
i Husit/ slacte en fed Kalff/ at
alle de som tro paa dig / kunde
glede sig met mig / oc æde met
huer andre/ oc vere glade/ wdi
al Aandelig glede/ Huor faare
vilde du min Gud forholde din
Sandhed for mig alene? Der
som du HERRe vilt tilregne
Synden / huo kand da be-
staa? Men du icke tilregner
dine vduolde dem/ Thi du ha-
ffuer lyst til Sandhed.

Oc huilcken er den Sand-
hed / som du haffuer lyst til?
Er det icke din elskelig Søn?
som siger / Jeg er Veyen/
Sandhed / oc Liffuit / hand
er Sandhed / aff huilcken al

Sandhed i Himmelen oc paa Jorden vdflyder oc formeris/til den Sandhed haffuer du lyst / den Sandhed vaar dig aleniste behagelig/ Thi du fandst hende vden smitte / oc haffuer giffuit hende i døden for alle Synder / Der faar holt mig nu denne Sandhed min Gud. Thi see ieg er en stor Syndere/forlad mig mine Synder/ mig som du haffuer ren giort/ ved din kiere Søns Blod / oc igenløst ved hans Pine oc Død / Huor faare haffuer du min Gud ladet mig kende din Søn ? Huor faare haffuer du giort mig delafftig i Troen til CHRISTVM ? Maa vel ske / paa det / at ieg skulde høyelige bedrøffue mig/

naar

naar ieg ſaa min igenløſelſe
faar øyen / oc kunde dog icke
naa til den : det vere longe
fra/ Men paa det/ at ieg kand
vide/ at Naadens dør ſtaar
oben faar mig / oc vere viſſe
paa/ at ieg ſkal faa Barm-
hiertighed/ ved Jeſum Chri-
ſtum/ der faare fri mig nu min
HERRE/ Thi du lader mig
forſtaa den lønlig Viſdom/
paa det at ſaadan Guddom-
melig Viſheds kendelſe kand
hielpe mig/ oc lede mig til Sa-
lighed. Sandelige Philoſo-
phi (det er) de Verdſlige viſe/
kende icke denne Viſdom/ den
vaar dem aldelis ſkiult faare/
for din kiere Søn bleff født/
vndertagene dine vduolde/ da
viſte ingen Menniſke aff den-
ne Viſdom.

De viſe wdi denne Ver-
den/ſom ellers vaare forſiun-
lige/oc flitige til at randſage
alle ting/løffte vel deris øyen
op imod Himmelen / men de
kunde icke finde denne Viſ-
dom / Thi du haffuer ſkiult
ſaadant for de viſe oc forſtan-
dige/oc obenbaret det for de
ſmaa Børn / oc Vmyndige/
det er/ for arme Syndere/oc
for dine Hellige Propheter/
ſom haffuer giffuet oſſ ſaa-
dant til kende. Der ſom du
haffuer nu obenbaret mig/
den lønlig Viſdom / ved den
Hellige Scrifft / Huor til er
hun mig nyttig? Huad hiel-
per mig det/at ieg kender hen-
de? Der ſom hun icke fører
mig til Salighed / Thi ocſaa
Philoſophi/ effter at de viſte
der

der vaar en Gud til / oc dog icke loffuede oc ey heller prisede hannem som en Gud/ men ere bleffne forfengelige i deris sind/ oc deris wforstandige hierte er forblindet / Oc der de hulde sig for vise/bleffue de til Daarer / Vilt du nu haffue mig vnder det tal? Det vare longt fra / Thi du est Barmhiertighed selff som aldri ophører oc forlader ingen/ Der faar spar kiere HERRE/spar din Suend / oc tag mig i dine Wmyndiges tal/ At du oc vilt lade mig vide den lønlige Visdom. Føer mig til Visdoms kilde/ som er der offuen i Himmelen / paa det / at du kand loffuis i din Barmhiertigheds gierning/ som du beuiser din Tienere/oc

 al-

aldri forlader dem som haabe paa dig.

Affløss mig met Jsop / at ieg bliffuer ren / to mig/at ieg bliffuer sne huid.

Efterdi du min Gud haffuer lyst til Sandhed / som er skiult / oc du lader mig vide din lønlige Visdom / saa opøser ieg it stort haab / oc troer at du haffuer icke forskut mig fra dit Ansict / men at du bestencker mig met Jsop/ at ieg kand bliffue ren / Jsop er en lau vrt hed oc velluctende/ huad betyer det andet/end din kiere Søn JEsum CHRJstum vor HERRE / som haffuer ydmyget sig

ſig ſelff / hen ind til Døden/
ia ind til Kaarſſens død/hand
ſom haffuer elſket oſſ/ met en
brendende Kierlighed / oc
toed oſſ aff alle vore Synder
wdi ſit Blod/hand ſom haff-
uer opfyldet den gantſke Ver-
den/met det gode / wdi hans
Sactmodigheds oc Retfer-
digheds gode luct / met den
Iſop ſkalt du beſtencke mig/
naar du vdøſer hans Hellige
Blod offuer mig/ naar Chri-
ſtus boer i mig ved Troen /
Naar ieg bliffuer indplan-
tet i hannem ved Kierlighed/
naar ieg efterſølger hans
ydmyghed oc hans Pine/ da
bliffuer ieg ren aff alle mine
Synder. Du ſkalt tho mig/
met mine grædende taare /
ſom vdflyde aff mine øyen /

vdaff min HERRIS Chri-
sti hiertens elskelighed/ da bli-
ffuer ieg tret aff suck / oc væ-
ter min seng den gantske Nat/
oc giør mine lagne vode met
mine grædende taare / da skalt
du to mig / at ieg vorder sne
huid.

Sne er huid oc kolt / saa
er ieg oc saa i Sandhed / naar
du bestencker mig met Jsop/
da bliffuer ieg huid som Sne/
Thi ieg bliffuer omgiffuen/
met din Guddommelig Liuss/
som offuergaar al Legemlig
skønhed / oc ieg bliffuer op-
tend ved din Naade / til alle
de Himmelske gode ting / saa
at ieg offuergiffuer alle Ki-
delig affect oc beuegelse / kold
til de Jordiske / oc hed til de
Himmelske ting.

Lad mig høre Glæde oc Fryd / at de ben bliffue Glade / som du haffuer Sønderslaget.

Da skal ieg bede faar dig min Gud / oc aarlige om morgen skalt du høre min røst. Oc ieg skal høre / huad den Herre Gud taler i mig / thi hand skal sige sit Folck fred til / oc beskicke mig oc saa fred / Ja HErre du skalt giffue mig fred / Thi ieg haaber paa dig / lad mig høre glede oc fryd / det skeer / naar ieg faar at høre det / som den Synderinde hørde / om hende siger ieg / som vætte Christo din kiere Søn hans føder / met sine grædende taare / oc tiurde dem met haar aff hendis hoffuit / Huad fick hun

at høre? Quinde din Tro haff-
uer hulpet dig/ Gack hen met
fred/ Jeg skal oc høre det/ som
Røffueren paa Kaarssit hør-
de / J dag skalt du vere met
mig i Paradiss/ Saa skal ieg
nu haffue glede oc fryd / for
ieg faar Syndernis forladel-
se/ Oc skal fryde mig aff Guds
foriettelse/ Skulde ieg icke gle-
de mig? Ja skulde ieg icke fry-
de mig? Efftersi du giffuer
mig tho dubbelt Naade for al
le mine Synder / da skal ieg
først smage huor sød du est min
Gud/ oc ieg skal bo i de Him-
melske ting / oc sige met Pro-
pheten/ huor stoer er din Mis-
kundhed/ som du haffuer skiult
til dem som dig frycte / Da
skal ieg haffue glede oc fryd/
oc mine Ben skulle bliffue gla-
de/

de / som du haffuer knusit/
hüad ere de Ben som bære kiø-
det/ andet end Aandens krafft
som bær vor kiøds skrøbelig-
hed/ at det falder icke hen i al-
le honde skendige Synder / oc
at Mennisken skal icke aldelis/
bliffue Kiødelig oc aldelis for-
derffuis.

Saa ere nu Benene knu-
sede/ Thi fornufft/ Hierte oc
vilie ere offuermaade skrøbe-
lige giorde / oc storlige til-
bøyede til det onde/ kiødet stri-
der mod Aanden oc sindet
mod fornufft / Jeg formaar
icke at staa imod Synden met
min krafft / Thi mine Ben ere
knusede / oc huor faar ere de
knusede? Ah HERRE de
haffue forladet dig / den leff-
uende kilde oc haffue giort sig

 skø-

skøne brynde / de dog ere elen-
dige brynde / som giffue inter
vand. Thi de ere icke opfylte
met din Naade / foruden huil-
cken ingen kand leffue / eller no-
get gaat vdrette. De haffue
sæt deris tro paa deris Sterck-
hed / der som dog ingen sterck-
hed vaar / Der faare ere de om-
komne i deris Daarlighed /
Saa lad nu min Gud din
Sterckhed komme / saa bliff-
uer benene glade / som du haff-
uer knuset / komme sig HErre
din Naade oc Troen som for-
arbeider ved kierlighed / lad
komme dine Guddommelige
gaffuer / saa bliffue de knusede
bene glade / Min fornufft skal
oc glede sig / min ihukommelse
fryde sig / oc mit hierte oc vilie
skal vere glade / oc sandelige
icke

icke wden Aarsage / Thi der
som de driffuis ved din Aand
til gode gerninger / bliffue de
øffuede met stor styrcke i dem/
oc icke ophøre / men fare fram
ved din hielp i det gode lycksa-
lige ind til enden.

Skiul dit Ansict fra mine Synder oc vdslet alle mine Misgerninger.

MIn Gud huorfaare seer
du paa min Synder? Huor
faare regner du mine wdyg-
der? Huor faare mercker du
saa flitelige paa mine Misger-
ninger / Vedst du icke at Men-
nisken er lige som Græss/ oc lige
som it vissnet Blomster/ huor
faare seer du icke meget mere
paa dine Saluedis Ansict?

Huor faar giør du dig vred paa mig : Min Gud / ieg bekender at ieg haffuer syndet mod dig / men du miskundelige Gud forbarme dig offuer mig / Skiul dit Ansict fra mine Synder / Dit Ansict er din kendelse / saa affvend din kendelse fra mine Synder / Jeg taler icke om den kendelse / som du seer oc kender alting met / men om den kendelse / ved huilcken du anammer de frommis oc retferdigis gerninger / oc forskiuder de ugudis oc vretferdiges gerninger / Saa vilt du icke min Gud saa kende mine Synder / at du tilregner mig dem / men skiul dit Ansict fra mine Synder / paa det / at de kunde affslettis ved din Barmhiertighed. See HErre til din Creatur/

ene/ som du haffuer skabt/ See til din Billede/ ieg elendi-ge Menniske haffuer dißuer giort Dieffuelens Billede aff din Guddommelig Billede. O HERRE vend dit Ansict fra Dieffuelens Billede/ paa det/ at du skalt icke bliffue vred paa mig/ men see paa dit Billede/ paa det/ at du kand vere mig Naadig.

O du Barmhiertige Gud tenck der paa. Christus din kiere Søn/ saa til Zacheum paa det Morbærtræ/ oc gick ind i hans Huß/ huilcket hand haffde visselige icke giort/ der som hand haffde seet til Dieffuelsens Billede paa hannem/ Men efftterdi at Christus saa til Guds Billede paa hannem/ haffde hand medli-

 del-

delse met hannem / oc forbar-
mede sig offuer hannem / loed
hannem Salighed vederfaris.
Thi hand sagde/ See HErre/
halffdelen aff mit gods giff-
uer ieg fattige / oc der som ieg
haffuer besuegit nogen/giffuer
ieg det fyredubelt igen. Jeg gi-
ffuer mig gantskelige oc alde-
lis dig i vold min Gud / oc ieg
vil intet haffue vndertaget.
Jeg loffuer at ieg vil altid tie-
ne dig met it rent hierte/ oc ieg
vil betale dig mit løffte / saa
lenge som ieg leffuer / Huor
faar vilt du dog icke Herre / oc
saa see til dit Billede paa mig?
Hui mercker du end nu / paa
mine Misgerninger/ Jeg beder
dig/ skiul dit Ansict fra mine
Synder / oc vdslet alle mine
Misgerninger/ Vdslet dem al-
le/ at

le/at der bliffuer icke en i mig. Det staar screffuit / Der som nogen holder den gantske Lou oc Synder i it stycke / hand er skyldig i Louen alsammen/ Ja hand er skyldig vnder den euige Ild/det er den endelig straff til alle Synder / som er til Døden. Der faar affslet alle mine Misgerninger/at der icke bliffuer nogen sted nogen / som kand gøre dig skade oc mig skyldig vnder straffen.

Gud skabe it rent hierte i mig/oc giff mig en ny viss Aand.

Ah Herre/mit Hierte haffuer forlad mig / det tencker icke mere paa min elendighed / det haffuer forglemt sin egen Sa-

lighed/ det gaar vilt/ det er
longt hen reyst i fremmede
Land/det efterfølger forfen-
gelighed oc falsk lærdom oc
haffuer sine øyen hen hoss verd
sens ende / Jeg haffuer robt
effter det/men det suarede mig
icke/det er longt fra mig/det er
omkommet oc hensold i Syn-
den/der faar min Gud huad
skal ieg giøre/huad skal ieg si-
ge? Min HERre ieg rober til
dig/Skaffe i mig it rent hierte/
it ydmygt oc fornedret hierte/
it sactmodigt oc fredsomme-
ligt Hierte/ it gaat oc Gud-
fryctigt hierte/ it hierte / som
ingen giør skade/ oc ingen be-
taler ont met ont / Men off-
ueruinde det onde met gaat.
Jt hierte / som elsker dig off-
uer alle ting/som tencker altid
paa

paa dig / taler altid om dig/ tacker dig alle vegne/ forlyster sig altid i Psalmer/ oc Aandelige Loffsang / oc haffuer altid sin omgengelse i Himmelen: Skabe saadant it hierte i mig/ skabe det aff intet/ paa det/ at ieg kand faa saadant it hierte ved din Naade/ som ieg kand icke bekomme aff min nature. Thi saadant it hierte kand du aleniste skabe. Ja saadant it Hierte/ som fører met sig alle dygder / oc vddriffuer alle laster. Saa skab nu/ min Gud/ saadant it hierte i mig ved din Naade/ oc giff mig en Ny oc visse Aand.

Lad din gode Aand føre mig paa en slet Bane/ oc rense mig aff Jordelige affecter/

oc

oc ophøve mit Hierte til de Himmelske ting / Huad der elsker oc bliffuer elsket / det er en ting / Huo der elsker Kiødet / hand bliffuer Kiødelig / Huo der elsker Aanden / hand bliffuer Aandelig / Der faar giff du nu mig saadan en Aand / som dig kand elske / som dig kand tilbede / Thi du Gud est en Aand / Oc de sande tilbedere skulle tilbede dig i Aanden oc i Sandhed. Giff mig en retsindig Aand / der icke søger effter sit / men effter dit. Giff mig en ny viss Aand : Den som du gaffst mig før / den haffue mine Synder vndryckt for mig / Der faar giff mig en ny Aand / som kand forny i mig det som er forgammelt oc forderffuit. Min Siel er en Aand / oc er saa

skabt

skabt aff dig/at hun er retsin⸗
dig i sig selff. Thi aff Natu⸗
ren elsker hun dig offuer sig/
Oc for din skyld begerer hun
alt gaat. Thi. den Naturlig
Kierlighed/ som kommer fra
dig er retsindig/ men hun er
forderffuit ved den onde oc
forkrenckte vilie/Derfaar giff
mig en ny viss Aand ved din
naade/paa det/ at mit Hierte
kand rettelige vandre i dine
Bud. Giff mig saodan en ny
viss Aand/ som kand saa rod⸗
festis oc hengte ved mit hierte/
at hun kand aldri opryckis/
som kand optende mit hierte
wdi Guddommelig Kierlig⸗
hed/som kand giffue mig Aar⸗
sage/ at sucke altid til dig/ at
omfaune dig/oc aldri forlade
dig.

Forkast mig icke fra
dit Ansict/oc tag icke din
hellige Aand fra mig.

See min Gud/min HER-
RE/ieg staar faar dit An-
sict/at ieg kand faa Barm-
hiertighed/ Jeg staar faar
din Miskundelighed/oc bider
effter din Naadelig suar. For-
skynd mig icke fra dit Naadis
Ansict. Huo haffuer nogen
tid hafft tilfluct til dig/oc er
bleffuen beskemmet? Huo ha-
ffuer nogen tid bancket paa
din dør/oc bedet faar dit An-
sict/oc er icke bleffuen bøn-
hørt? Sandelige ved din off-
uerflødige Naade/offuergaar
du alle Menniskis fortieniste
oc bøn/ Oc du giffuer mere/
end Menniskens tør bede eller
be-

begere. Fra verdsens begyndel-
se er det icke hørt/ at du haff-
uer forskut it Menniske fra dit
Ansict/ som haffuer bedet dig
met aluorlighed/ Skulde ieg
nu min Gud vere den første/
som du skulde forskiude fra dit
Ansict? Vilt du nu begyn-
de din vrede met mig? Vilt du
aldri spare oc vere Barmhier-
tig? Det vere longt fra/ Den
Hedniske Quinde vaar saare
bedrøffuit/ Hun fulde effter
din kiere Søn CHRistum/ oc
robte effter hannem/ oc sagde.
O HERRE Dauids Søn/
forbarme dig offuer mig/
Thi min Daatter plaffuis ilde
aff Dieffuelen/ Men hand
suarede hende icke it ord/ Hun
loed icke aff/ saa at hun ocsaa
beuegede hans Discipler til

medynck oc de bade for hende
oc sagde/ Herre lad hende dog
gaa fra dig/ Thi hun rober
effter oss/ Huad suarede hand
sine Discipler?

Jeg er vdsend sagde hand
aleniste til de fortabte Faar aff
Jsraels Huss/ Huad skulde den
arme Quinde her giøre? Skul-
de hun falde i Mißhaab? Jn-
gelunde/ hun trøstede sig end
nu met Guds miskundhed/
kom oc fald ned faar hannem/
oc sagde/ HERre hielp mig/
hand suarede hende oc sagde/
Det er icke smuckt at mand ta-
ger brød fra Børn/ oc kaster
faar Hunde/ som hand vilde
saa sige/ Vig fra mig Quinde/
J Cananeiske folck ere Hunde/
vrene Folck/ affgudiske Men-
niske/ Guds gaffue oc Naade
hører

hører icke eder til/det er icke ret at ieg skal tage dem fra Jøder-ne som tilbede den sande Gud/ oc giffue dem Hundene det ere de Affgudiske Hedninge / som tilbede Dieffuelen. Huad vilt du nu giøre du arme Quinde/ vilt du afflade? See HErren er vred/oc haffuer beskemmet dig/Oc icke alene dig/men oc-saa alle Hedninge/ Ja Herre/ Huo kunde bestaa for saadant it suar? Huo vilde icke forfer-dis? Huo vilde icke dømme dig at vere en Tyran? Alligeuel henger denne Quinde ved / oc bliffuer varactig wdi hendis bøn/ Falder icke i Mißhaab/ Ja hun opøser nu først it haab tager Christi Ord til tacke/ er icke vred / men ydmyger sig faar Herren oc siger. Ja Herre

det er sand / men dog æde de smaa hunde de smuler/som falde aff deris Herris bord / som hun vilde saa sige / Jeg beder icke om brød / ieg spør icke heller effter dine Børns gaffue oc Naade. Thi ieg er en Hund/ ieg beder icke vden aleniste om smulerne / som falde aff dine Børns bord. Jeg vnder dem vel aff hiertit/at de mette sig/ met dine vnderlige gerninger/ Predicken oc Naade/min bøn er/at ieg maatte nyde den aller ringste Naade/paa det/ at min Daatter maatte bliffue befrijd fra Dieffuelen. Thi de smaa Hunde æde oc saa aff smulerne/som falde aff deris Herris bord. See min Gud huilcken stor Tro / huilcken sterck tillid / huilcken ydmyg-

hed/

hed/som er icke hørt tilforne/ at ocsaa Christus er icke mere vred / men gleder sig aff hen=dis Tro/oc vndrer oc siger. O Quinde din Tro er stor/dig ske lige som du vilt / Oc hendis Daatter bleff sund/i samme stunde. Huor faar ere disse ting screffne min Gud/vden aleni=ste der faar / at wi skulle lære der aff / at haabe oc tro paa dig/ oc at wi aluorlige oc met ydmyghed henge ved i vor Bøn/anseendes at du haffuer sagt / at du vilt bønhøre oss. Ja Himmerigis Rige lider vold/oc de som giøre vold ri=ffue det til dennem/Men huad der er screffuit/ det er screffuit oss til lærdom / at wi kunde haffue haab aff Scrifften ved taalmodighed oc trøst.

Der faar forskiud mig nu icke HErre fra dit Ansict/ mig som staar dag oc nat faar dit Ansict hyler oc græder/ icke at du skalt fri mig fra Dielffuelsens legemglige plager/ men at du vilde fri min Siel / fra den Helffuedis Satans aandelig vold/ Stød mig icke fra dig/ min Gud/ Thi ieg haaber alenniste paa dig/ min hielp er alenniste hoff dig/ De haffue alle giffuit mig offuer/ mine Brødre oc venner haffue forladet mig / ia mit eget kiød er imod mig/ Jeg haffuer ingen hielp/ wden alenniste i dig / Der faar forskiud mig icke fra dit Ansict / Oc tag icke den Hellig Aand fra mig / Jngen kand kalde Jesum en HErre/ wden ved den HelligAand / Naar

ieg

ieg nu paakalder min HErre Jesum / da giør ieg det ved den Hellig Aand / naar ieg angrer oc begræder mine fremfarne Synder / oc beder naade aff dig min Gud / da giør ieg oc det formedelst den Hellig Aand / derfaar beder ieg dig min fromme Gud / tag icke den Hellig Aand fra mig / Men skicke det saa / at hand er hoss mig / oc at hand boer hoss mig / at hand beder oc arbeider met mig. Thi wi vide icke huad wi skulle bede / som det sig bør / Men Aanden beder veldige for oss met wsigelige sucker / oc tage icke denne din hellig Aand fra mig / Men beskicke det saa / at hand staar met mig i arbeide / at hand lerer mig at bede / oc henge ved / i min bøn oc grædende

 taa-

kaare / oc bide der effter / paa det at ieg kand endelige finde Naade hoss dig / oc maatte saa tiene dig alle mine liffsdage.

Trøste mig igen met din hielp / oc en frimodig Aand opholde mig.

Store ting beder ieg om min HERRE / Thi du est en stor Konge oc HERre offuer alle Land / Oc en mectig Gud offuer alle Guder / Huo der beder dig om smaa gaffuer / hand giør dig wret. Smaa oc foractelige gaffuer ere de Legemlige oc forgenglige ting / Men store oc kaastelige gaffuer ere alle Aandelige oc Legemlige ting. Tag Aanden oc Sielen fra legemet / huad bliffuer

uer der da andet igen end støff oc skugge? Huad er der for en skilsmisse imellem kiød oc Aand andet end imellem Legemet oc skuggen/ Der faar huo der be=der dig om legemlige gaffuer/ hand beder om smaa oc for=actelige ting / Men huo der beder om Aandelige gaffuer/ Hand beder om store oc kaa=stelige ting / Men den beder paa det høyste / som beder om din trøst oc hielp. Men huad er din hielpis trøst anden end vor salighed JEsus Christus din kiere Søn. Hand er sande=lige Gud oc Menniske / Ja Verdsens hielpere oc det ewige liff. Huor faar skulde icke ieg nu bede aff dig / du Miskundeli=gē Fader / saadan en trofast Hielpere oc Salighed / som du

haff=

haffuer hen giffuit i Kaarsens død for mig / du haffuer skenckt mig hannem aff Naaden / Huor faare vilde ieg skamme mig at bede dig om den samme / det er en stor vsigelige gaffue / Jeg er den icke verd / Men dig bør at giffue saadane store oc herlige gaffuer. For saadan vsigelig Miskundhedz oc Barmhiertigheds skyld / gaar ieg trøstelige til dig oc siger. Trøste mig igen met din hielp / oc ophold mig met en frimodig Aand / Huilcken Søn beder sin Fader om Brød / oc hand biuder hannem en Sten der faar ? Oc der som hand beder om en Fisk / Oc hand biuder hannem en Hugorm for Fisken ? Eller den som beder om it æg / at hand biu-

biuder hannem en Scorpion der for? Der som nu Fædrene/ som ere onde oc Syndere/ kunde giffue deris Børn gode gaffuer/ huor meget mere skalt du Himmelske Fader / du som est god aff art / kunde giffue dem/ den Hellig Aand/ som dig bede. See/ din Søn er kommen igen aff fremmede land. Hand er iammerfuld oc bedrøffuit/ oc beder aff dig Troens Fisk. Thi lige som Fisken er skiuld i Vandet / saa er oc saa Troen om de ting/ mand seer icke faar øyen. Der som din fortabte Søn beder dig nu om en ret Tro/ paa det / at hand kand glede sig i din salighed/ Monne du oc giffue hannem en Hugorm? Monne du oc indgyde i hannem Troens forgifft/

H som

som er kommen aff den gamle helffuedis Hugorm? det vere longt fra. Jeg beder dig min Herre om haabens æg/ Thi lige som mand haaber sig at faa en kylling aff æget/ saa hielp mig oc saa ved haabet/ til din Saligheds skin/ paa det min Siel kand opholdis i denne iammerdal/ oc maatte altid glede sig i Gud min Salighed. Monne du oc giffue mig Mishaabens Scorpion for Haabens æg? paa det at lige som Scorpion stinger oc indgyder forgifft/ at ieg ocsaa skulde bliffue stongen oc forgiffuen aff Synd? Det vere longt fra. Jeg beder dig ocsaa min HERRE/ om din Søns CHRisti kierligheds Brød/ som hand deler met alle sine

vd-

vdualde/paa det/at ieg kand
altid glæde mig i Gud min sa-
lighed/Monne du ocsaa ville
giffue mig en Sten? det er/it
stienhierte/for din Guddom-
melig kierligheds Brød? Det
vere longt fra/Huor faare
skulde ieg nu lenger fortøffue
at bede store oc herlige gaff-
uer aff dig? Du est dog den/
som haffuer ved din Søn paa
mint oc befalet mig at bede/
lede oc bancke/Huad kand ieg
bede/der kand vere dig kiere-
re/oc mig nytteligere/end at
du trøster mig/met din hielp/
Jeg haffuer smagt huor sød
Herren er/huor læt hans byr-
de er/oc huor sactmodig
hans Aager. Jeg tencker vel
der paa huor stor en Fred oc
rolige sind ieg haffde/der ieg

 Gled-

Gledde mig i HErren / oc fry-
dede mig i Gud min salighed.
Det er oc det / som henger mig
saa hart paa / som bedrøffuer
mig saa saare. Thi ieg veed
huad ieg haffuer mist / Jeg
bekender nu huor store ting ieg
er berøffuit. Der faare rober
ieg oc saa met stor Skraal /
Trøste mig igen met din hielp /
giff mig til bage igen / det som
ieg haffuer mist ved mine syn-
der / Jeg beder dig min Gud /
giff mig naade ved hans for-
tienste / som er ved din høyre
Haand / oc beder for oss / paa
det / ieg kand faa ved hannem
at vide / om du vilt vere mig
naadig / at ieg kand haffue it
vist tegen indtryct i mit hierte /
oc kand sige met den fromme
Apostel Paulo. Jeg er kaarss-
fest

fest met Christo/men ieg leffuer/dog nu icke ieg/men Christus leffuer i mig / Effterdi min skrøblighed er stor/saa beder ieg at en Frimodig Aand vil opholde mig/at ieg bliffuer icke fraskild fra Christo / ved nogen fristelse eller vedermod/ oc ey heller viger fra dig / ved nogen fristelse/ oc ey heller affalder fra dig/ved nogen martyr eller plage. Thi min styrcke er meget skrøbelig at ieg skulde stride met den gamle Helffuedis Hugorm oc vinde Seyr. Den hellige Petrus haffuer giffuit mig tilkende / huor skrøbelig min natur er / hand saa Christum din Søn/oc omgick met hannem/ Hand saa hans Herlighed / paa det Hellige Bierg/oc smagte hans sødhed

den tid hand bleff forklaret faar hannem / oc hørde Faderens røst aff Himmelen / Oc huad skal ieg meget sige / hand saa met sine øyen / Christi store vnderlige gerninger. Ja hand giorde oc selff ved CHRJsti krafft / store vnderlige Gerninger. Hand hørde daglige met sine øern hans søde Predicken / hand gick paa haffuit met sine Fødder / hand haffde saadan en brendendis Tro / Hand berømmede sig at hand vilde gaa i død oc fengsel met Christo / Oc der hannem bleff til kende giffuit at hand skulde forsuere hannem tre gonge / vilde hand det icke tro / hand trøstede sig paa sin styrcke / oc paa Menniskens krafft mere end paa Guds Ord. Ja der

den

den Pige traadde til hannem / oc sagde. Du est oc en aff den / som vaare met Jesu / da bleff hand forferdet oc sagde Ney. Strax saa en anden Pige hannem / oc sagde / Sandelige du est en aff dem / da sagde hand atter Ney.

Den gode Petrus kunde icke bestaa faar de Quindfolck / huorlunde skulde hand vere bestandig faar Konger oc for Tyranner? Ja der hand bleff ydermere atspurd aff dem som stode der hoss / begynte hand at forbande sig oc suere / at hand kende icke det Mennisket / huad mene i at hand haffuer sagt? Jeg holder det der faare / at hand haffuer soret ved Gud oc Mose Lou / oc sagt / Mene i at ieg er den Sa-

maritans oc forførers Diſci-
pel/ſom haffuer forſtyret vor
Lou : Jeg er Moſi Diſcipel/
men denne ved ieg icke/ hueden
hand er / Deo Gratias min
gode Peder/da haffde du me-
re forſoret / Tuſinde ſpørſſ-
mals haffde født aff dem mere
end Tuſinde forſuerelſe / Men
ſee / diſſe Spørſſmaal vaare
icke vden blot ord / huad vil-
de hand haffue giort/om Jø-
derne haffde grebet til verie/
hand haffde ſandelige fundet
paa alle honde/ at hand kun-
de haffue reddet ſig aff deris
hender ved forſueren/ ved ſue-
ren oc banden / Men den mi-
ſkundelig Herre/ anſaa han-
nem dog met naade / at hand
bekende ſtrax ſin ſynd / oc dog
turde icke gaa frem / oc oben-
bar-

barlige bekende CHRistum at vere den leffuende Guds Søn/ Thi hand vaar icke end nu stadfest met Naaden ned aff det høye / Wden tuil haffde hand ydermere forsóret / der som hand haffde seet Limer= ne oc Kaarssit for øyen / men hand gick vd i rette tid / oc græd bitterlige / offuer det o= benbarede CHRIstus sig for hannem effter sin opstandelse/ oc trøstede hannem. Alligeuel laa hand i skiul/for Jødernis fryct/Hand saa Christum op= fare til Himmelen / met stor Herlighed / hand bleff oc saa trøstet aff Engelske siun oc ord/dog alligeuel turde hand icke trede frem/Hand lerde aff hans skrøbeligheds forfaring oc haffde fundet hans skrøbe=

 lig=

lighed met Gerningen / Der faar bider hand effter din Foriettelse / om den Hellig Aand / hand kom / oc opfylte hans hierte. Da tradde hand frem / da begynte hand at tale oc Predicke / da bar hand vidnesbyrd met stor mact om vor HERris JEsu Opstandelse / da fryctede hand sig icke mere / for Presthøffdinger oc for Konger / men rosede sig i sin sorrig / oc holt Kaarssit for sin høyeste glede. Saa beskicke nu min Gud / at din Frimodige Aand kand opholde mig / paa det / at ieg kand altid trøste oc glede mig aff din hielp / Ellers er det mig icke mueligt / at ieg kand bestaa for saa mange Fiender oc Fristelser / Kiødet begerer mod

mod Aanden/oc Aanden imod
Kiødet / Dieffuelen soffuer
icke/Verden trycker mig/Giff
mig din Aandes krafft/at tu-
sinde falde hoss min side/oc Ty
Tusinde hoss min høyre side/
at ieg kand vere en Tro oc be-
standig vinde om din Tro.
Thi der som den gode Petrus/
som du haffuer prydet met
saa megen Naade oc Gaffue/
saa vnderlige der hen fald/
Huad skal ieg forsee mig til/
min HErre? ieg som icke ha-
ffuer seet din Elskelige Søn
CHRIstum i sin anammede
mandom / Jeg haffuer icke
smagt hans Herlighed paa
Bierget/ Jeg haffuer icke be-
skuet met øyen hans Guddom-
melige / vnderlige Gerninger
oc Jertegen. Jeg haffuer icke
hørt

hørt met øern hans salige pre-
dicken/men ieg er en arm Syn-
dere / født i Synd / oc kand
dissuer/icke leffue wden Synd.
O du Miskundelige Gud/trø-
ste mig nu der faare / met dit
hielp/oc den Frimodig Aand
vil opholde mig / at ieg kand
fortøffue trolige i din tieniste/
oc endelige bliffue hoss dig.

Thi ieg vil lære off-
uertredere dine Veye / at
Synder skulle omuende
sig til dig.

Min kiere Gud regne mig
det icke til Daarlighed / oc be-
rømmelse / at ieg vil lære off-
uertredere dine Veye / effterdi
at ieg er selff en offuertredere/
wretferdig oc Syndsens fan-
ge/

ge/begerer ieg icke ſaadant at
giøre / Men der ſom du trø-
ſter mig met din hielp/der ſom
den Frimodige Aand ophol-
der mig/ der ſom du giør mig
fri fra Synden/da vil ieg lære
offuertræderne dine Veye. Det
er dig icke ſuart/ey heller wmu-
ligt/Du kand opuecke Abra-
ham Børn aff Stene / Syn-
den kand icke forhindre den
Gerning/Ja der ſom Synden
er vorden mectig/der er Naa-
den vorden end mectigere.
Saulus fnyſtede met truſel oc
mord/mod Herrens Diſcipler.
Hand gick til Preſtehøffdin-
gen/oc bad hannem om Breff
til Scholerne / paa det / om
hand kunde finde nogle / ſom
effterfulde Chriſtum / Mend
eller Quinder/hand kunde fø-

re dem bundne til Hierusalem/ hand gick der hen hastig oc grum/ som en glubende Vlff/ at hand kunde atsprede dine Faar/ røffue oc ihielsla dem. Der hand vaar nu paa Veyen oc vilde forfølge dig/ oc sla dine Discipler ihiel/ Hand haffde icke bered sig til nogen Naade/ ey heller bekend sig til nogen Synd/ men hand handlede met al sin krafft mod dig/ bandede oc forbandede dit hellige Naffn/ See da kom din godheds røst off/ uer hannem oc sagde/ Saule/ Saule/ hui forfølger du mig? Strax fald hand ned paa Jorden/ oc sagde/ HERre/ huad vilt du at ieg skal giøre? Da sende du Vlffuen til Faa/ ret/ Saulum til Ananiam/

hand

hand rette sig op / Effter kiø⸗
det fald hand til Jorden / eff⸗
ter Aanden reyste hand sig op
mod Himmelen. Du vecte den
soffuende / du gaffst it Liuss i
de slommeende øyen / du lodst
hannem see dit Ansict / oc ob⸗
nede hans øyen / hand bleff
døbt oc opfylt met den Hellig⸗
Aand / hand bleff it vdualt
retskab / at hand skulde bære
CHRIsti Naffn faar Hed⸗
ninger oc Konger / oc faar
Israels Børn / Strax gick
hand ind i Jøde Scholen / oc
Predickede der vforfæret oc
vindede at CHRIstus er
Guds Søn/oc bleff io mere oc
mere krafftig / oc offueruand
Jøderne i alle Steder. See
HERRE/huor snart giorde
du en Apostel/aff en forføl⸗

J iij gere/

gere/oc ſaadan en / der haff-
uer mere arbeidet/end alle an-
dre Apoſteler. O Guds vnder-
lige krafft / naar du vilt da
kand du giøre en retferdig aff
en offuertræder/it Faar aff en
Vlff/en Predickere faar Hed-
ninge / aff de Chriſtnis for-
føige. / Huo kand forbiude
dig det? Huo kand ſtaa imod
dig? Huo vil dig i ſige huor
faar giør du det? alt det du
vilt/giør du i Himmelen/paa
Jorden/i haffuit oc i alle aff-
grunde / Der faar regne mig
icke det til daarlighed / at ieg
vil lære offuertræderne dine
Veye/Thi ieg acter icke at giø-
re det aff min / men aff din
krafft/ Jeg veed / at ieg kand
icke giøre dig it behageliger
Offer/ ey heller tage mig nyt-
teli-

teligere ting faare / end at ieg
lerer offuertræderne dine veye/
Det er det høyste oc behaglig-
ste Offer / Giffuer du nu mig
it andet hierte oc giør it andet
Menniske aff mig / saa vil ieg
lære offuertræderne dine Veye.
Icke Platonis veye. Icke Ari-
stotelis veye. Icke hine skarp-
sindige Sophisters veye. Icke
hine klaage Philosophers
veye. Icke met veltalende oc
forblommede ord. Icke Verd-
sens handel. Icke forfengelige
Veye som føre hen til døden/
oc fordømmelse. Men dine
Veye oc dine Bud som føre til
Liffuit / Jeg vil icke lære dem
en Vey/men mange Veye/Thi
dine befalninger ere mange.
Dog gaa de allesammen til it
maal / Thi alle dine Bud ere

 be-

besluttede i kierlighed / Oc kierlighed giør de Troendis Hierter endrectige / saa at de bliffue it hierte / ia en Aand i Herren / der faare er de mange Veye icke andet end mangfoldige Maader i menniskens leffnit / paa huilcke Veye huer øffuer sig daglige i sit kald / at hand kand faa din Naade / vere sig nu Offuerigheds stad Predicke Embedis stad / Ecteskabs stad / Jomfrudoms stad / Vidues stad / eller ander saadane / huer haffuer sit kald / der som hand det fuldkommer effter din befaling i Troen / saa er hand allerede paa dine Veye / som føre hannem til Himmelen / oc til det euige Liff. Der faar vil ieg nu lære Offuertrederne dine

Veye /

Veye/huer effter sit kald/ley-
lighed oc forstand / at Syn-
dere kunde vende sig om til
dig. Thi ieg vil icke Predicke
dem mig selff/men den Kaars-
feste JEsum Christum. De
skulle icke vende sig om til mig/
de skulle forlade deris vildfa-
rende Veye/oc lære dine ret-
te Veye/paa det/at de kunde
vandre paa dem / oc endelige
komme til dig.

Gud du som est min
Gud oc Salighed/ frelss
mig fra de Blodskyldige/
at min Tunge kand prise
din Retferdighed.

Min Gud/den Blodskyld
vil nedsencke mig/der faar ro-
ber ieg til dig HERRE/aff

 sam-

samme Blodskylds dybhed/ HErre høre min røst. Tøff icke min HERre / Thi ieg er paa det neste død i den Blod-skyld. Den Blodskyld er mine Synder / Lige som blodet er kiødsens liff / saa er oc saa en Synderis liff i Synden. Vd-øff Legemens blod met Vaa-ben/saa dør Diuret / Vdøff Synden ved bekendelse/ saa dør Synderen oc bliffuer Ret-ferdig. Nu ligger ieg icke ale-niste min Gud i Blod/ Men er aldelis nedsiuncken i Blod-skyld. Blodskyldens dybhed drager mig ned til Helffuede/ Hielp mig Herre / at ieg bliff-uer icke forderffuit. Fri mig fra Blodskyld/min Gud / du som regerer oc oppeholler al ting. Du som kand allene fri mig/

mig/i huess hand/min Aand
oc mit liff er/Fri mig fra Blod
skyld min Gud/du som est min
Gud oc Salighed/Gud i huil=
cken alene min hielp oc trøst
er/Fri mig Herre/som du fri=
de Noe aff Sindfloden / Fri
mig / som du fride Loth fra
den/som forderffuede Sodo=
ma / Jsraels Børn aff den
gloende Oen i Egypten / Jo=
nam aff Hualfiskens bug / De
tre Mend aff den gloende Oen
i Babilonia. Fri mig oc saa/
som du fride Petrum fra He=
rodis haand / Paulum aff
Haffsens dybhed / Fri mig oc
saa/som du haffuer friit man=
ge Syndere fra døden oc Hel=
ffuedis Porte/ paa det at min
Tunge kand rose din Retfer=
dighed/som ieg føler / oc be=

finder i mig ved din Naade/ Thi din Retferdighed kommer ved Troen til JEsum Christum/ i alle oc offuer alle/ som Tro paa hannem / der faar skal min Tunge rose din Retferdighed / ophøye din Naade oc storgiøre din Miskundighed / Ja ieg vil oc saa bekende mine Synder / at din Barmhiertighed kand prisis i mig / at du haffuer Retferdig giort / saadan en stor Syndere / paa det / at alle Menniske kunde vide / at du hielper alle dem som haabe oc tro paa dig / oc frier dem fra angest oc bedrøffuelse / min Gud / min HERRE.

HERRE oplad mine Læbe / at min Mund kand

kand kundgiøre din priss.

Det er en stor Herlig ting/ om din Loff oc Priss/ Saa-dan Loff flyder aff dine bryn-de/ huor aff ingen Synder dri-cker. Thi det Loff som gaar vd aff en Synders mund/ er dig icke tacknemmelig. Der faar fri mig fra Blodskylde/ Gud/ du som est min Gud oc Salighed/ at min Tunge kand loffue din Retferdighed/ da skalt du oplade mine Læ-ber/ at min Mund kand for-kynde dit Loff. Du haffuer Dauids nøgel/ du/ som tillu-cker oc igen oplader/ Du opla-der/ oc ingen tillucker/ der faar oplad nu min mund/ som du haffuer opladet vnge Børns

oc

oc diende Børns munde / aff
huess mund du Herre haffuer
beredt din mact. Det haffuer
visselige veret dine hellige Pro-
pheter / Apostler / oc andre di-
ne vdualde Børn / som haff-
uer loffuit dig / met enfoldige
hierter oc munde. Icke de
Verdslige vise / Philosophi oc
Veltalende / som sige / Vor
Tunge skal haffue offuer-
haand / Oss bør at tale / Huo
er vor Herre? De haffue opla-
det deris mund / Du haffuer
icke obnet dem deris mund. Ja
i deris mund haffuer du ingen
Loff bered. Dine vmyndige
Børn Herre loffue dig / oc yd-
myge sig selffue / men de verd-
sens vise loffue sig selffue / oc
holde stort aff sig selffue. Dine
Børn oc diende Børn prise
din

din Herligheed som de haffue
bekend ned fra Himmelen ved
din Naade. De verdslige Vise
vilde aleniste kende dig / ved
naturlige ting / men de kunde
icke fuldkommelige naa til din
loff oc priss. HErre Helligen
haffue loffuit dig met Hierte
oc mund / der til met gode ger-
ninger. De Verdslige vise/
aleniste met forfengelige ord/
Oc opblest Visdom / Børne-
ne haffue vdbred din loff/ off-
uer gantske Jorderig / men
de Philosophi met faa Disci-
ple. Dine Venner haffue om-
vend Vtalige mange Men-
nisker fra Synd / til sand an-
ger oc ruelse. Philosophi de
haffue huercken kend anger el-
ler ruelse / oc ey salighed / di-
ne Elskelige haffue forkyndet

K ial-

i alle Steder din wsielige Misk-
kundhed / som du haffuer be-
uist Verden i din kiere Søn/
Men de Verdslige Vise Phi-
losophi haffue ingen aff de
ting forstaad / der faar haff-
uer du bered Loff aff vnge
Børns oc diende Børns mun-
de. Det haffuer altid beha-
get dig / at ophøye de fortryc-
te/ nedertryckte de hoffmodi-
ge/ Efterdi du min Gud staar
imod den Hoffmodighed / saa
giff mig sand ydmyghed / paa
det / at du kand berede Loff
aff min mund: Giff mig it
Barns hierte. Thi der som
ieg icke omuender mig / oc bli-
ffuer som it Barn / da maa ieg
icke komme ind i Guds Rige/
Der faar giør mig nu som til
it aff dine Børn / oc diende
Børn/

Børn/at ieg kand altid hen-
ge ved din Visdoms bryst/
Thi dine Bryst ere sødere end
Vin / oc din Visdom er kaa-
steligere end Rigdom. Alt det
mand kand begere/ er intet at
ligne ved hende. Din Visdom
er it Edelt Liggendefæ/ Huil-
cke Menniske der haffue bru-
get hende / de ere Guds Ven-
ner. Naar du haffuer nu giort
mig til it diende Barn/da skalt
du berede Loff oc Priss aff
min mund.

Thi du haffuer icke
lyst til Offer / Jeg vilde
vel ellers giffue dig det/
oc Brendoffer behager
dig icke.

O Gud min mund skal for-

kynde dit Loff/ Thi ieg veed/
at det er dig it behageligt Of-
fer/ effterdi du siger ved Pro-
pheten/ huo der giør Tackof-
fer/ hand priser mig/ Der faar
vil ieg offre dig Loff oc tack/
vnge Børns oc diende Børns
loff for alle mine Synder/
Oc huor faar Loff oc Tack/
oc icke heller Brendoffer/ el-
ler ellers nogen anden Offer?
Du haffuer icke lyst til Offer/
Du siger selff i Psalmen/ Jeg
vil icke tage øxen aff dit Huss/
ey heller Bucke aff din Stold/
Meent du at ieg vil æde Oxe-
kiød eller dricke Bucke blod/
der faar veed ieg oc saa/ at du
skøder intet om Guld eller
Sølff/ Thi Himmelen oc Jor-
den hører dig til/ der faar vilt
du icke heller/ at ieg skal sla
mig

mig selff ihiel. Du vilt icke en
Synderis død / men meget
mere at hand omuender sig
oc leffuer / dog vil ieg met skel
oc effter leyligheden spege mit
Riød / at det kand vere din
Naade hørsomt oc lydigt oc
tiene dig veluillige / Thi der
som ieg treder offuer maalet/
da regner du mig der visselige
til Synd. Eders Guds tieni-
ste / siger den hellige Apostel
Paulus skal vere fornumstig/
du haffuer oc sagt ved Pro-
pheten. Jeg haffuer en velbe-
hagelighed / til Barmhiertig-
hed / Oc icke til Offer. Der
faar skal min mund forkynde
dit loff. Thi saadan Offer pri-
ser dig/ oc giffuer oss Guds sa-
lighed til kende. Ja min Gud/
det er mit rette aluere / ieg vil

 siun-

siunge oc loffue / Det er min
ære/Alt det ieg veed / som dig
behager vil ieg fuldkomme w-
di din Naade. Nu befinder
ieg/at ingen Offer er tacknem-
meligere faar dig/end at loff-
ne / prise oc tacke. Der effter
vil ieg oc holde mig. Der hen
vil ieg sla mine tancker / Der
om vil ieg tale / siunge oc pri-
se / Thi du haffuer icke lyst til
Diurenis Offer / Jeg vilde
ellers vel giffue dig det. Thi
mit hierte er bered at fuldkom-
me din vilie ved din Naade.
Men saadan Brendoffer be-
hager dig icke. Du haffuer
skabt Legemet for Aandens
skyld. Der faar behager icke de
Legemlige Offer dig / men de
Aandelige / Du siger i Scriff-
ten. Min Søn giff mig dit hier
te/ Det

re / Det er det Offer/som dig behager / som er it angerfuld penitentzis hierte/it hierte som er optend/met Guddommelig kierlighed/som begreder Synden / oc beuarer sig fremdelis for Synden/Saadan Brendoffer behager dig min Gud.

En angerfuld Aand er det Offer som Gud behager / Gud forsmaar icke it sorgfuld oc angerfuld Hierte.

Sandelige min Gud/dig behager it angerfuld Hierte/ oc en knusit Aand / oc icke it angerfuld oc knusit Legeme/ Thi Kiødet bliffuer der saare aff plaffuit / at det haffuer icke det som det Regerer eller

Føler det / som sig er imod. Men Aanden plaffuer sig ale⸗niste for Syndsens skyld / at hun haffuer syndet mod dig / min Gud / som hende burde / at fryctе oc elske. Det giør hen⸗de ont / at hun haffuer fortør⸗net dig / sin Skabere oc genlø⸗sere / at hun foracter din kiere Søns dyre Blod / oc vanæ⸗rer dig / miskundelige oc søde Fader. Saadant it plaffuit oc knusit Hierte er it vellucten⸗de Offer faar dig / som bliff⸗uer giort oc tilred / vdaff den beste rod / som er / aff Synd⸗sens anger oc bekendelse. Thi ieg forsamler mine Synder wdi mit Hiertis mortere / oc knuser dem met ruelsis stem⸗pel / oc giør dem til puluer oc væder dem met anger oc ruel⸗

sis graad / saa bliffuer der en
god Salue / Ja it behagelig
Offer vdaff / som du HErre
icke foracter. Thi du min Gud
foracter icke it angerfuld oc
knusit hierte/ Huilcket Menni-
ske der synderknuser nu sit haar
de steen hierte / saa at hand
giør en Salue der aff / ved
anger oc ruelsens graad / oc
falder icke i Mishaab / for
Syndsens mangfoldighed oc
storhed / men giffuer sig hen
vnder dig ydmygelige til it le-
ffuendis Offer / den forskiun-
der du ingenlunde. Thi at it
angerfuld oc knusit hierte for-
acter du icke min Gud. Der
vaar en Quinde en Synderin-
de i Staden/ Hun beredde saa-
dan en Salue i hendis Hierte/
Hun gick ind i den Phariseers
 huss/

Huſſ/ oc traadde bag til din kiere Søns fødder/ Hun ſkam-mede ſig icke ved / at græde for Geſterne / Hun kunde icke tale for angſt/men hun vdøſte ſit Hierte met grædende taa-re/oc vætte hannem hans fød-der/oc tiurde dem met Haar aff hendis Hoffuit/ Oc kyſte dem oc ſaluede dem met Sal-ue. Huo haffuer ſaadant me-re hørt/Huo haffuer ſeet ſaa-dant? Der ſaar behagede dig oc ſaadant Offer. Ja det vaar dig ſaa behageligt/at du ocſaa meget mere actede den-ne Quinde/ end de Phariſeer/ ſom lode ſig tycke at vere ſaa fromme oc retferdige / oc du gaffſt til kende met dine Ord/ huor vijt de vaar fra huer andre/denne Quindis oc den

Pha-

Phariseers retferdighed / som er saa vijt / som imellem / at to Fødder met Vand / oc to dem met grædende taare / som at kysse Ansictet en gong / oc icke lade aff at kysse Fødderne / som at salue Hoffuedet / oc at salue Fødderne. Ja denne Quinde gick longt offuer den Phariseer. Thi hand gaff din kiere Søn / huercken Vand eller kyss / huercken Olie eller Salue. O Gud / stor er din Miskundelighed / stor er din Mact / som du giør obenbarlige paa det høyste / i det / at du offuerbær oc forbarmer dig offuer Mennisken. Huor aff ieg lærer / at du foracter icke it angerfuld oc knusie Hierte. Der faar vil ieg oc saa legge al min vind paa / at ieg

kand

kand offre dig ſaadant it Hierte / icke aleniſte met Ord/ Men oc ſaa met Gerninger/ Thi du eſt aleniſte den / ſom prøffuer Hierter oc Nyrene/ Der faar tag nu / min Gud/ dette mit Offer til dig / oc al- ligeuel at det er Wfuldkom- meligt/ da kand du giøre det fuldkommeligt oc gaat / at det bliffuer it behageligt Brendoffer/ optend ved din Guddommelig kierlighed/ at det kand behage dig / eller oc at du det icke foracter / Ja der ſom du aleniſte vilde det icke foracte/ ſaa veed ieg at ieg finder Naade hoſſ dig / oc at ingen aff dine Helligen / vere ſig i Himmelen / eller paa Jorden kunde ſiden foracte mig.

Giør

Giør vel mod Zion/ effter din Naade/ Byg Murene i Jerusalem.

Der staar screffuit/ Hoss den Hellige est du Hellig/ Hoss den Fromme est du From/ oc hoss den rene est du ren/ oc hoss den foruende/ est du foruend. Nu ynsker ieg aff hiertet/ at alle Menniske mue Nyde det gaat at/ oc komme til Sandheds bekendelse/ Det vaar dem behoff oc mig nytteligt/ Thi ieg bliffuer paaminder ved deris Bøn oc Exempel/ oc daglige beueget til det gode. Der faar beder ieg dig/ Min Herre/ alligeuel at ieg er en arm Syndere/ Giør vel mod Zion effter din naade/ Byg de Mure i Jerusalem. Zion er din

Christendom / Huad kaldis Zion andet / end en beskuelse: Thi saa longt som Gud giff⸗uer Naade / beskuer Christen⸗dommē Guds herlighed i det⸗te Liff / Der faar siger den hel⸗lig Apostel Paulus. Guds klarhed spegler sig i oss alle met optecte Ansict / Oc wi bli⸗ffue forklarede i det samme Billede / Fra en klarhed til en anden / som aff HERREns Aand. Min Gud / min HER⸗RE / Huo ringe er din Chri⸗stendom paa denne dag: Den gantske Verden falder aff / Thi der er mange flere van⸗tro Mennisker end Christne: Ja huo er iblant disse Christ⸗ne / som forlade disse Jorde⸗lige ting / oc beskuer Guds herlighed / Sandelige du skalt

finde

finde faa mod dem ſom hen-
ge ved diſſe Jordelige ting/
huilckes Bug er deris Gud/
oc deris ære bliffuer til ſkam-
me. Herre giør vel mod Zion/
effter din naade / at din Chri-
ſtendom kand bliffue formeret.
See ned fra Himmelen/oc giør
vel effter din Guddommelige
Natur / Sende din Kierlig-
heds ild fra Himmelen/ ned
offuer oſſ/ at den kand opten-
de oſſ i Naaden/oc fortære al-
le vore Synder. Giør vel mod
oſſ HERRE / handle icke
met oſſ effter vore Synder/oc
betale oſſ icke effter vore miſ-
gerninger. Men handle met oſſ
effter din ſtore Barmhiertig-
hed/ du eſt vor Fader / vor
Genløſere / vor Fred oc glæ-
de/haab oc euige Liff/alle ta-

ge vaare paa dig / at du giff-
uer dem deris Spise til sin tid.
Naar du giffuer dem/da sam-
le de/naar du lader din haand
op/ saa bliffue de mette/ aff
det gode / Skiuler du dit An-
sict/saa forferdes de. Du ta-
ger deris Aande bort/saa for-
gaa de oc bliffuer til stoff igen.
Du vdgiffuer aff din Aan-
de/saa bliffue de skabte / oc
du fornyer Jordsens skickelse.
Min kiere Gud/huad hielper
det dig/at du forderffuer saa
mange tusinde Menniske?
Helffuede bliffuer fuld/Chri-
stendommen formindskis. Her-
re/ Veck dig op / huor faar
soffuer du/Vaag op/oc for-
skud oss icke saa aldelis/Giør
vel imod Zion effter din
Naade / Byg de Mure i Je-
rusa-

rusalem: Huad er Jerusalem andet end Fredsens beskuelse. Guds hellige Stad som er alis vor Moder: Denne Stads Mure ere nedfaldne/Der Satan fald ned aff Himmelen met sine Engle/oc ere wdi deris sted anammede idel retferdige Mennisker / Der faar giør nu vel HERRE mod Zion / paa det / at det tal/ paa Guds vduolde / maatte snart bliffue opfylt / Oc Jerusalems Mure maatte byggis op aff Ny met vdgraffne poleert Stene / som bliffue til euig tid / oc loffue dig aff Hiertet.

Da skulle Retferdighedens Offer behage dig/ Brendoffer oc hele

Offer / Da ſkal mand offre øxen paa dit Altere.

Naar du giør vel imod Zion / effter din Naade / ſaa bliffuer Retferdigheds Offer dig behagelig / Saa bliffue de dig behagelige / ſiger ieg / ſom Abels / Moſe oc Elie Offer vaare dig behagelige / i det du fortærede dem / met din Guddommelig Kierligheds Ild / Da behager dig Retferdigheds Offer / Naar du haffuer opfylt de Retferdigis Hierter met din Naade. Huad er det Nyttelige min HERRE / at mand giør dig megit Offer / Naar det icke behager dig? Huor mange Offer ſkeer der paa denne dag / ſom icke behage dig/

dig / Min Gud / men ere dig en Vederstyggelighed / Thi de ere icke Retferdigheds Offer / men Offer aff vore egne optenckte Gerninger oc Ceremonier. Der faar behage de dig icke / Huor er nu Apostlernis herlighed? Huor er de hellige Martyrers sterckhed? Huor er Predickernis Nytte oc Lycke? Huor er de Aandeligis enfoldighed? Huor er den første Christen Tro / dygdelig Leffnet oc Gerninger? Deris Offer behager dig. Naar du pryder dem met dine Naader oc Gaffuer / Ja naar du giør vel imod Zion effter din Naade / saa behager dig / der Retferdigis Offer. Thi Menniskene begynde da en Penitentzis leffnit /

oc holde dine Bud / oc øffue
dem wdi det / som gaat oc ret-
ferdigt er / oc din Benedidelse
kommer offuer dem / da skulle
Presternis oc Leuiternis Of-
fer behage dig / Naar de for-
lade disse Jordelige ting / oc
vende dem til it fuldkomme-
ligt Christeligt Leffnit. Da
kommer din Benedidelsis sal-
ue offuer deris hoffuit / da skal
ocsaa det Offer vel behage
dig / som det Aandeligt Or-
dens Folck skal giøre / Naar
de effter deris lange ledig-
hed / oc den Hellige Scriff-
tis forglemmelse bliffue opten-
de met Guds kierlighed / oc
bliffue siden varactige oc sted
wdi Guds tieniste / Da skulle
Biscoper oc Predickere leg-
ge øxen paa dit Altere / Naar
de

de bliffue stadfeste i Troen/oc opfylte met den Hellig Aand/ da bliffuer de villige oc rede- bogne til at sette deris Liff for deris Faar. Huad er dit Al- tere O min miskundelige Gud/ andet end din kiere Søns kaarss/ som hand bleff offrit oc død paa? Huad ere de Øxen andet end vore Lege- mer? Da skulle de Offre Øxen paa dit Altere/ Naar de giffue deris Legemer hen i dø- den/ for dit Naffn skyld / da skal Christendommen grønis/ voxe oc formeris/ Da skal den hellige Kircke vdbrede hendis Landemercke / Da skal mand loffue Gud til Verdsens en- de/ Da skal mand glæde sig oc fryde sig paa den gantske Jor- derig / Da skulle dine Helligen

 vere

vere glade / oc prise oc loffue
dig i deris Bolige / oc bide eff-
ter off i de leffuendis Land.
Der faar beder ieg dig nu /
Min Gud / min HERRE /
Ver mig naadig effter din mi-
skundhed / oc som it Brend-
offre / oc it helligt Aandeligt
leffnits ganske Offer / Ja som
en Oxe aff dit Kaarss oc død /
ved huilcken ieg kand gaa vd-
aff denne Jammerdal til den
Herlighed / som du haffuer be-
red til alle dem som haff-
ue dig kier aff
Hiertet /
AMEN.

Nu

Nu følger samme LI. Psalm i sig selff.

GVd ver mig Naadig/ effter din Miskundhed/ Afflet mine Synder effter din store barmhiertighed.

To mig vel aff mine Misgerninger/ Oc giør mig ren aff mine Synder.

Thi ieg bekender mine Misgerninger / Oc mine Synder er altid faar mig.

Jeg haffuer alene Syndet mod dig/ oc giort ilde faar dig.

Paa

Paa det at du ſkalt be-
holde Ret i dine Ord/
Oc bliffuer ren naar
du bliffuer dømt.

See ieg er født aff Syn-
dig Sæd / Oc min
Moder haffuer vnd-
fanget mig i Synd.

See du haffuer lyſt til
Sandhed ſom ligger i
ſkiul/ Du lodſt mig for-
ſtaa din Viſdoms løn-
lighed.

Beſtenck mig met Jſop
at ieg bliffuer ren / To
mig at ieg bliffuer ſne
huid.

Lad mig høre glæde oc
fryd / at de ben bliff-
ue glade/ ſom du haff-
uer

uer Sønder ſlaget.

Skiul dit Anſict fra mine Synder / oc vdſlet alle mine Miſgerninger.

Gud ſkab it rent Hierte i mig/ Oc giff mig en ny viſſ Aand.

Forkaſt mig icke fra dit Anſict/ Oc tag icke din hellige Aand fra mig.

Troſt mig igen met din Hielp/ Oc en Frimodig Aand opholde mig

Thi ieg vil lære Offuertredere dine Veye / At Syndere ſkulle omuende ſig til dig.

Gud/ du ſom eſt min Gud oc Salighed / Frelſſ

mig fra de Blodskyldi-
ge / At min Tunge
kand prise din Retfer-
dighed.

Herre oplad mine Læbe/
at min Mund kand
kundgiøre din Prijss.

Thi du haffuer icke lyst
til Offer/Jeg vilde vel
eller giffue dig det / oc
Brendoffer behager
dig icke.

En angerfuld Aand er
det Offer som Gud be-
hager/ Gud forsmaar
icke it sorgfuld oc an-
gerfuld hierte.

Giør vel mod Zion effter
din Naade / Byg mu-
rene i Jerusalem.

Da

Da ſkulle Retferdighe-
dens Offer behage
dig/Brendoffer oc he-
le Offer/Da ſkal mand
offre Oxen paa dit Al-
tere.

Manaſſe Juda
Kongis Bøn / der hand vaar fangen i Babilon.

HERRE vore Fedris/ Abrahams / Jſaacs oc Jacobs / oc deris Retferdige ſædz/Almectigſte Gud / du ſom haffuer giort Himmel oc Jord / oc alt det ſom der er wdi. Oc du beſeglede haffuit met dit Bud / oc du tillucte oc beſeglede Dybene/dit

forferdelige oc herlige Naffn
til ære. At huer mand skal for-
ferdis for dig / oc frycte sig for
din store Mact. Thi der kand
ingen lære din vrede / som du
truer Syndere met / Men din
Barmhiertighed som du tilsi-
ger / er wbegribelig oc wrand-
sagelig / Thi du est den Aller-
høyeste Herre offuer det gant-
ske Jorderige / som haffuer
stor taalmodighed / oc est me-
get Naadig / oc straffer Folck
icke gerne / Oc du haffuer til-
sagt effter din godhed / Peni-
tentze til Syndernis forladelse.

Men effterdi at du est de
Retferdigis Gud / da sette du
icke de Retferdige / Abraham /
Jsaac / oc Jacob Penitentze
faare / huilcke der icke Synde-
de mod dig / Men ieg haffuer
syn-

syndet/oc mine Synder ere fle-
re end Sand i Haffuit / oc ieg
er bøyt kroget wdi suare Jern-
baand/oc haffuer ingen rolig-
hed / Fordi/ at ieg opuacte din
vrede / oc giorde meget ont
faar dig/der met / at ieg kom
saadan Verstyggelse oc megen
forargelse aff sted.

Der faare bøyer ieg nu mit
hiertens knæ/oc beder dig Her
re om Naade. Ah HErre / ieg
haffuer syndet/ Ja ieg haffuer
syndet/oc bekender mine Mis-
gerninger/ieg beder oc forma-
ner / forlad mig / O HERre
forlad mig det / Lad mig icke
forderffuis i mine Synder/oc
lad straffen icke bliffue euinde-
lige paa mig. Men hielp mig
wuerdige / effter din store
Barmhiertighed/Saa vil ieg

 loff-

loffue dig al min liffs tid. Thi al Himmelens Heer loffuer dig oc dig skal mand prise al/tid oc euindelige/
Amen.

Kong Salomonis

Bøn / om timelig Liffs nødtørfft oc næring/
Prouer.xxx.

TVende haande beder ieg aff dig O HErre/ dem veyre mig icke før ieg dør / Lad forfengelig/hed oc løgn vere longt fra mig/ Fattigdom oc Rigdom giff mig icke / Men giff mig min nødtørfftelige føde / Jeg maatte ellers naar ieg vaare mette forsage dig oc sige/ Huo

er

68

er HERREN/ eller naar
jeg vaare forarmet/maat-
te jeg stiele oc forsuerie
HERRENS
Naffn.

FINIS.

Prentit i Magdeborg/
hoss Ambrosio
Kyrchner.

Aar effter Guds byrd.

M. D. LXII.

Consuetudo artifex suavitatis.
Cic: in orat: c. XLVIII.

Fiunt, non nascuntur, Christiani.

Sublatis studiorum præmiis, etiam studia pereunt, tanquam minus decora.

Tac:

Ripis d. XIII Aug: MDCCLXX.

Satis nobis si modo in philosophia aliquid profecimus, persuasum esse debet, si omnes Deos hominesque celare possemus, nihil tamen avare, nihil injuste, nihil libidinose, nihil incontinenter esse faciendum.

Cic: off: L. III.